

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1967. október 5.

bb 1. napirenden a 2-es vonalának meghosszabbítása, a kvassay-csomópont kialakítása, a boráros tér rendezése

i hbj/gk-lm hk

1967. október 5.

Szorgalmasan dolgoznak a soroksári uton a villamosvágány építők: az új villamospálya a közuttól elkülönítve, a MÁV Duna-parti pályaudvarából kiszakított sávra kerül. az új vágány az Ipar utca - Máriássy utca között még az Idén elkészül, s ezzel kapcsolatban felmerül a kérdés, sor kerülhet-e hamarosan a 2-es villamosvonal meghosszabbítására egészen a kvassay uti bhév-végállomásig.

- az Ipar utca és a Máriássy utca között - mondták az mti munkatársának a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságán - az új pálya az idén valóban elkészül, a 2-es villamos vonalának meghosszabbítására azonban még várni kell. összekötő vágányt kell ugyanis építeni a soroksári ut új villamosvonalára és a 2-es mostani, boráros téri végállomása közt. ez csak a boráros téri autóbusszvéggállomás mögött húzódhat, tehát a térnek a Duna felőli oldalán. ehhez viszont újabb területet kell kihalászni a MÁV Duna-parti pályaudvarából. a MÁV azonban még nem döntötte el a Duna-parti pályaudvar sorsát. bizonytalan, hogy teherpályaudvar vagy személypályaudvar lesz-e, vagy mindkét funkcióját betölti. előreláthatólag ebben a kérdésben a MÁV még az idén döntést hoz, s azt követően derül ki, mekkora területet adhat át a MÁV a fővárosnak. csak ennek ismeretében láthatnak hozzá a szakemberek a boráros tér rendezési tervének elkészítéséhez s így azután a térrendezés kivitelezése áthúzódik a negyedik ötéves tervidőszakra. a 2-es vonalának meghosszabbítására azonban nem kell addig várni, mert a MÁV már jövőre látja, milyen nagyságú területtel segítheti a főváros elképzeléseit a boráros téren, s így a kapcsolatot meg lehet teremteni a 2-es mostani végállomása és a soroksári uti új villamospálya között.

/folyt.köv./

- 1 -

hg

bb 1. / napirenden..... 1. folyt. /-ju

a városrendezők, a közlekedési szakértők foglalkoztak az-
zal a gondolattal is, hogy a vágóhídi állomás helyett a borá-
ros térig hozzák be a bhév-szerelvényeket, mégpedig vagy a so-
roksári uton vagy a rendezésre váró, a déli összekötő vasúti hid
-petőfi hid között húzódó duna-parton. a soroksári uti variá-
ciót a szakemberek már elvetették, a petőfi-hid - összekötő
vasúti hid közötti duna-szakasz rendezésére még sokáig kell vár-
ni. ezért azt javasolják, hogy a mostani bhév-állomásépületet
helyezzék át a kvassay ut-soroksári ut torkolatába /igy itt
ezen a forgalmas utszakason a bhév-szerelvények nem kereszte-
zik az utat, / s bhév-utasok valószínűleg 1969-ben már ugys
átszállhatnak a kvassay utig közlekedő 2-es villamosra./mti/

bb 2. téli felkészülés negyvenezer budapesti lakóépületben

/hi-ju sr 1967. október 5.

mintegy negyvenezer budapesti lakóépület téli üzemelteté-
sére dolgoztak ki tervet a budapesti tanácsok. a téli felkészü-
lés feladatainak javarésze közismert: tetőbeázások megelőzése,
illetve megszüntetése, pincék, lépcsőházak, mosókonyhák hiány-
zó ablaküvegeinek pótlása; csurgó ereszcsonnak megjavítása,
stb. a házkezelőségek nem várják meg, amíg a lakók maguk kéri-
k a kisebb-nagyobb műszaki hibák helyrehozását, hanem szakembereik-
kel felülvizsgálattják az épületek állapotát, s elvégeztetik
az esedékes munkákat. az 1. kerületben például az épületek álla-
potának védelmére karbantartó szolgálatot szerveztek, s a kisebb
tetőjavításokat a bejelentéstől számított 72 óra alatt elvég-
zik. készenlétben áll a kerületi hki szakmunkás gárdája is: a
tetőfedők és bádigosok a házi műhelyben előregyártják a kü-
lönböző alkatrészeket a legsürgősebb épülethibák megszüntetésé-
re. az őszi-téli hónapokban a házkezelőségek fővárosszerte
fokozottan ügyelnek a felvonók karbantartására, hogy a házon
belüli tüzelőanyag szállításokhoz a lift mindig kéznél legyen.

a téli előkészületekhez tartozik a lakásokat gyengén
fűtő vaskályhák kicserélése cserépkályhakkal. a házkezelősé-
gek évente mintegy 7-8 ezer budapesti lakásban építenek cserép-
kályhát. a 7. kerületben az idén mintegy 1600-at építettek, s
az ezzel járó egyéb munkákat is elvégezték: 21 000 négyzetmé-
ternyi parkettát cseréltek ki, ami körülbelül 1100 lakószoba
padlózatának felújítását jelenti.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /a téli felkészülés ... 1. folyt./-lm

a téli felkészüléshez tartozott, hogy a fővárosi kéményseprő
vállalat az idén több mint százezer kéményégetést végzett el.
a vállalat szerint az elmúlt években ezt a munkájukat sok-
helyütt akadályozta a rossz, vagy hiányzó tetőjárda, ugyanis
emiat a kémények egy részét nem tudták megközelíteni, illetve
tisztítani. a főváros több részében - így a 9. kerületben is -
a házkezelőségek a tetőjárdák gyors megjavításával hathatósan
segítik a vállalat munkáját. a lakók közül is egyre kevesebben
akadékoskodnak, s így kéményégetés megakadályozása miatt egyre
kevesebb szabálysértési eljárást kell indítani./mti/

--

bb 3. az országos pedagógiai könyvtár jubileumi kiállítása

i vt/lk-lm sr

1967. október 5.

az országos pedagógiai könyvtár - a pedagógusok szakszer-
vezetével közösen - jubileumi emlékkiállítást rendez a nagy ok-
tóberi szocialista forradalom 50. évfordulója tiszteletére. a
kiállítás anyaga a magyar neveléstörténet 100 évének haladó irány-
zatait mutatja be. negyven tablón többszáz eredeti dokumentumot
láthatnak majd az érdeklődők. egy-egy tabló tudományos pontos-
sággal teljes történelmi korszakot tár a nézők elé. a kiállításon
nagy számban szerepelnek eddig feltáratlan dokumentumok is.
egyik érdekesség lesz például a szocialista diákok 1905-től szár-
mazó manifesztuma, amelyben az orosz forradalmat üdvözltek.

illusztrálja a kiállítás a nagy októberi szocialista forra-
dalom magyarországi hatását, a hazai ellenforradalmi rendszerrel
szemben állók harcát. ezzel összefüggésben jelentős szerepet
kapnak a tablók a reakciós pedagógiai irányzatok ellen folyta-
tott küzdelmek is. igen gazdag dokumentációs anyag szemlélteti
a felszabadulás utáni forradalmi változások nyomában született
eredményeket, a napjainkban megvalósuló oktatási reformot.

a kiállítás november első felében nyílik budapesten, a
pedagógus szakszervezet csengery utcai fáklya klubjában. az anya-
got - a tervek szerint - vándorkiállítás formájában a megye-
székhelyeken is bemutatják./mti/

--

- 3 -

KL

bb 4. az idegenforgalom szolgálatába állítják a balaton-felvidék műemlékeit

a vid szf/tné-ju ká

1967. október 5.

a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatalának régi terve, hogy a magyar tenger üdülővidékének közelében idegenforgalmi alközpontokat alakít ki.

a történelmi nevezetességekben és műemlékekben gazdag vidék számos egyedülálló látványosságot kínál. a balaton külföldi vendégei a vidék sajátosságait, a nem szokványos nevezetességeit keresik leginkább. ennek a követelménynek felel meg felsőörs is, ahol kisebb idegenforgalmi alközpontot akarnak kialakítani. a műemlék felügyelőség megkezdte a 400T prépostház helyreállítását, amelyben kisvendéglő és eszpresszó kap helyet. az épület mellett álló árpád körből származó felsőörsi templomot restaurálták. a két műemlék között nagy parkosított teret képeznek ki.

ujabb láttnivalót kínál nagyvázsony is, ahol egy bakonyi házát rendezték be muzeumnak, jövőre helyreállítják az egykori lóváltó állomást, mely uticélja lesz a balaton és nagyvázsony között közlekedő - lovas postakocsi járatnak. megkezdték nagyvázsonyban az egykori zichy kastély helyreállítását is. hetvenkét személyes turistaszállót alakítanak ki benne, elsősorban a lovas-sport híveinek. az idegenforgalom szolgálatába állították a tihanyi halász céh házat, most pedig fazekas műhelyt rendeztek be a népi építészetnek ebben a régi emlékében. rendezték tihanyban az utolsó szabadkéményes füstös házat is.

a tervek szerint az ország legrégebbi ipari műemlékét, az örvényesi vizimalmot is „bekapcsolják”, a rendszeres turistaforgalomba. a régi épületben malomipari muzeumot rendeznek be. fásítják, parkosítják a régi betyárcsárdák udvarát, hogy kellemes környezetet teremtsenek a vendégeknek. megkezdték a balatonalmádihoz néhány kilométerre levő vörösberény község három műemlékének a restaurálását is. /mti/

Téves

-4-

119

bb 5. vetélkednek a stewardessek

i ol/hné-ju sr

1967. október 5.

még mindig sok levél érkezik a televízióhoz, amelyek az eddigi legsikeresebb vetélkedők egyikével, a közelmúltban zárult tizenkét szék című játékkal foglalkoznak. a levélírók többsége a vetélkedő folytatását hiányolja. a játék rendezője, fellegi tamás elmondta, hogy a kifulladás veszélyét szeretnék volna elkerülni, amikor a nagy tetszéssel kísért adássorozatot lezárták. visszhangját tekintve is ez volt a vetélkedők sorában az eddigi legjobb, s a játékosok s zsüri kapcsolatát tekintve is kiemelkedett az előbbiektől. olyan kollektíva alakult ki a stúdióban, amelyre még nem volt példa. az eddigi kvíz-játékoknál vagy a játékos, vagy a zsüri, vagy pedig a néző kimaradt a játék hangulatának légköréből. most mindhárom tényező találkozott a műsorok előkészítése, adása idején. ezen a vetélkedőn együtt szurkolt játékos, néző és zsüri. tanulságait felhasználják a későbbiek során is.

a televízióban most még az idén sorrakerülő vetélkedőre, a légikisérők versengésére készülnek. ezt a műsort a malévvel közösen rendezik. részt vesznek benne mindazoknak a légitársaságoknak a stewardessei, amelyeknek magyarországgal szerződésel kapcsolata van, illetve amelyeknek gépei leszállnak budapestre. a kérdéseket, a játékokat úgy állítják össze, hogy minél kevesebb tolmácsra legyen szükség. a vetélkedő anyanyelve az angol, színhelye a ferihegyi repülőtér lesz. /mti/

--

bb 6. megtalálták az első fegyvereket a madarasi hun temetőben

b vid-fm/tné-ju ká

1967. október 5.

a bajai türr istván muzeum régészeti csoportja kőhegyi mihály vezetésével évek óta „vallatja”, a madarasi hun temető sírjait. az idején ásatással együtt már 170 halom- és lapossírt tártak fel, de még mindig nem találták meg a 1600 éves temetkezési hely széleit.
/ folyt. köv./

-5-

119

bb 6. / megtalálták az... á 1. folyt. /-ju

kiterjedését körülbelül 40 000 négyzetméterre becsülik, s most már bizonyos, hogy hazánk, sőt európa legnagyobb hunkori temetője húzódik a község határában.

a temető a meglepetések sorozatával szolgál a régészeknek. kiderült, hogy a halmok között a laposirok végeláthatatlan sora húzódik. s ezek között férfi sírokat mind a mai napig nem találtak. két sírban most bukkantak rá az első fegyverekre: szélespengéjű, 80 centiméter hosszú vaskardra és egy nyílhegyre. s utóbbi e korból származó első hazai lelet. a fegyverek mellett viszont borostyán gyöngyöket is találtak, ami kétséges teszi, hogy férfi harcosok sírjai ezek. egyébként olyan nagy mennyiségű borostyángyöngyöt ástak ki, hogy az ország muzeumaiban együttvéve nincs ennyi. érdekesek a bronz és ezüst kapcsostűk is. még meg nem állapított rendeltetésűek azok a kis csengetyűfélék, amelyek fémtubusainak parányi fülecskéin lemezcsongók függenek és mozgásra csörgő hangot adnak.

az idén bukkantak rá először ugynevezett lakógödrökre is. ezek jól megtermett hordókhöz hasonlítanak. rendeltetésük megállapítása további kutatást igényel, annál is inkább, mert e gödrökből teknősbéka-pikkelyhez hasonló anyagok kerültek elő.

az eddig előkerült leletek, főként gyöngyök, időszámításunk utáni 4. századból való római pénzérmék és más tárgyak a késői hunkorra, az attila halálát megelőző időszakra utalnak. az ásatást jövőre folytatják. /mti/

..

-6-

kg

bb 7. „algolul,, tanulnak mérnökök, tervezők

i tf/tr-lm sr

1967. október 5.

„algol-60,, az elnevezése annak a matematikai műnyelvnek, amelyet az elektronikus számítógépek működtetéséhez használnak. a névösszetétel az algoritmus /ismétlődő műveleteken alapuló matematikai feladat-megoldás/ kifejezésből származik, s az 1960-as évszámból, mivel ezt a modern szakmai nyelvezetet ebben az esztendőben emelték hivatalos rangra, egy belgiumban tartott nemzetközi konferencián. mivel a számítógépek egyre nagyobb tért hódítanak az élet, a termelés, a szervezés legkülönbözőbb területein - kézenfekvő, hogy egyre több olyan szakemberre lesz szükség, aki nemcsak közvetve, hanem közvetlenül is használni tudja az elektronikus számítógéberendezéseket, a modern technika nagyszerű produktumait.

ezt az igényt ismerték fel a budapesti tit szervezet műszaki szakosztályában, amikor elhatározták, hogy „algol-60,, címmel - speciális kollégiumot indítanak a különleges matematikai nyelv megtanítására. érdeklődőben nincs hiány: nyolcvannál több mérnök, tervező, termelés-irányító szakember jelentkezett eddig, s még október 15-ig várják a jelentkezőket /7., muzeum u. 7./ elsősorban a matematikus szakképzettség nélküli műszaki foglalkozásuakra számítanak. akik sikeresen elvégzik a tanfolyamot, önálló kezelői, működtetői lehetnek, lesznek a hazánkban jelenleg használatos számítógép-típusoknak. mindez olyan előnnyel jár, hogy a vállalatoknak nem kell a számítógépközpontokból meghívniuk különleges képzettségű szakembert egy-egy helyi, gyári feladat kidolgozásához, hanem a probléma - tehát : az adatok sokaságának a betáplálása és az eredmény leolvasása - „házon belül,, megoldódhat.

elmondták a tit-ben azt is, hogy a kollégium október utolsó napjaiban indul, hetenként négy óra elméleti és két óra gyakorlati foglalkozás lesz. a tananyagot időtartamban négy hónapra „programozták,, /mti/

..

- 7 -

kg

bb. 8. a szovjet hatalom építő munkájának 50 évéről - a marxizmus-leninizmus hatása a különböző tudományágakra - tudományos ülésszakok a budapesti egyetemeken

i fe/gk/sr/gy/ta

1967. október 5.

a budapesti egyetemeken tartalomban gazdag eseménysorozattal készülnek a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának méltó megünneplésére. a megemlékezések sokaságából, a kulturális műsorok nagyszerű programjából is külön említést érdemelnek az egyetemeken megrendezésre kerülő tudományos ülésszakok. ezek az adott egyetem profiljának megfelelően, az ott művelt tudományágak legfontosabb kérdéseinek szentelik a tudományos eszmecserét.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen október 30-án kezdődő négynapos konferencia a szocialista társadalmi rend építésének kérdésével, a szovjetunió nemzetközi gazdasági szerepével foglalkozik majd. a plenáris ülésen a szovjet hatalom gazdasági építő munkájának 50 évéről, a két társadalmi rendszer gazdasági versenyéről, valamint a népgazdasági tervezés és irányítás fejlődéséről hangzanak el előadások. a tudományos ülésszak ezt követően öt szekcióban vitatja meg a kérdéseket. az első szekció azzal foglalkozik majd, milyen szerepet tölt be a szovjetunió a nemzetközi munkamegosztásban, s miként alakultak a szovjet-magyar külkereskedelmi kapcsolatok. a gazdasági mechanizmus reformjának különböző elvi és gyakorlati közgazdasági kérdéseit dolgozza fel a második szekció. a harmadik szekció témája általában a vezetéselmélet, ezen belül a vállalati vezetés elmélete és módszertana. a negyedik szekcióban szerepel a szocialista nemzet fogalmának néhány elvi kérdése, a szocialista államelmélet, a szovjet-magyar diplomáciai kapcsolatok alakulása. végül az ötödik szekció előadásai a matematikai módszerek közgazdasági alkalmazásának köréből merítik témájukat.

az eötvös loránd tudományegyetemen november 15-én ül össze a három napra tervezett tudományos konferencia, amelynek nyitó ülésén két alapvető előadás hangzik el: „Lenin a szocialista forradalomról”, és „a nagy októberi szocialista forradalom és Magyarország”, címmel. ezt követő napokon - a kari szekció-üléseken - a marxizmus-leninizmus hatásait vizsgálják a tudomány különböző ágazataira.

/folyt. köv./

900k

- 8 -

Ma

bb. 8. /a szovjet hatalom.... 1. folyt./ gy

az aktuális politikai és szakmai kérdések mellett elsősorban az eszmei harc és a tudományos fejlődés kapcsolatát helyezik a vita középpontjába. így az állam- és jogtudományi karon a következő előadásokat hallhatják a résztvevők: „a leninizmus Magyarországon”, „október öröksége és az elmélet mai jelentősége”, „az új gazdaságirányítási rendszer és a jog”, valamint előadás foglalkozik a szovjetek /tanácsok/ egyetemes jellegével. a bölcsészkaron „a világtörténet marxista felfogása a szovjet történeti irodalomban”, „Lenin hisztorizmusa”, címmel, továbbá a kultúrforradalom kérdéseiről tartanak előadásokat. a természettudományi karon a tématervezésben a „fizika és filozófia”, és „a biológia filozófiai problémája a szovjetunióban”, című előadások szerepelnek.

a budapesti műszaki egyetemen november 1-én kezdődik a háromnapos tudományos ülésszak. a hat karral rendelkező egyetemen az egyes tudományterületeknek megfelelően 19 szekcióban vitatják meg egyebekben kívül a plenáris ülésen elhangzó két előadást, amelyet a következő címmel tartanak meg: „az anyagi és erkölcsi ösztönzés egységéről”, és „a műszaki fejlesztés gyorsítása, feltételeinek biztosítása a gazdasági mechanizmus új rendszerében”,.

az egyetemeken tudományos ülésszakaira a baráti országok felsőoktatási intézményeinek számos képviselője jelentette be részvételét./mti/

..

bb. 13. madáreleség exportra

vid kz/sk/ká/gy/hk

1967. október 5.

szabolcs-szatmár megyében az idei kitűnő termésből mintegy 190 vagon kendermagot vásárolnak fel. jó részét nyugat-németországba, franciaországba, belgiumba és hollandiába szállítják, körülbelül egymillió házi énekesmadár téli takarmányozásához./mti/

..

900k

- 9 -

Ma

bb. 9. magyar mezőgép bemutató csehszlovákiában

vid-szf/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

az első önálló külföldi bemutatóját rendezi meg csehszlovákiában a magyar mezőgépipar. a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár a gyümölcsösökben és szőlészetben használt munkagépekkel, a budapesti mezőgazdasági gépgyár különféle növényvédelmi gépekkel, a vörös csillag traktorgyár az ue 28-as és a d4k-b erőgépeivel vesz részt október 26-án, a brünn melletti lednicei mezőgazdasági főiskola tangazdaságában megtartandó egynapos bemutatón.

a tangazdaságban szakemberek előtt munka közben mutatják be a magyar gyártmányu gépeket, többek között a tfh jelű traktoros farázót és a hozzátartozó kge jelű kézi gyűjtő ernyőt, a tmie traktoros magasemelőt, az sz típusu szőlősor művelőt, továbbá az szt jelű szőlőművelő tárcsát, és a gk-2. jelű szőlővessző kiemeletet./mti/

bb. 10. megkezdtek jövő évi tervük kidolgozását az építőipari vállalatok - szélesedik a szabad vállalkozásu építési munkák köre

i sb/lk/gy/hk

1967. október 5.

az építőiparban már az 1967. évi terv összeállításánál érvényesült a vállalatok szabad vállalkozási joga, de csak szerény mértékben, mert az építési feladatoknak mintegy 80 százalékát még központilag és tételiesen az építésügyi és városfejlesztési minisztérium határozta meg. az új gazdaságirányítással lényegesen növekvő vállalati önállóságnak megfelelően a jövő évben bővül a központi kijelölés nélkül elfogadható építési munkák köre. az eddig kiadott új tervezési intézkedések alapján csak a kormány által jóváhagyott egyedi nagy beruházás munkáinak elvégzésére kap központi utasítást az építőipari vállalat. a minisztérium azonban a beruházásoknak még ebben a szűk körében is lehetőleg érvényesíti a szabad kapcsolatokat.

/folyt. köv./

8.25/11
900k

- 10 -

MB

bb. 10. / megkezdtek jövő évi.... 1. folyt./ gy

Lehetővé kívánja tenni a beruházó és az építőipari vállalat szabad megegyezését, s csak akkor nyúl az utasítás eszközehez, ha feltétlenül szükséges.

a szabad kapcsolatokon alapuló tervezési módszerek kialakításának átmeneti évében azonban még nem várható gyökeres változás, mert az építőipari vállalatok jövő évi kapacitásának több mint 60 százalékát már lefoglalták az eddig megkezdett és 1968-ra is áthúzódó munkák. a gyárépítő országos vállalatoknál ennél is jóval nagyobb az arány. így elsősorban a rövidebb ideig tartó építési munkákat végző tanácsi építőipari vállalatok és a mezőgazdasági jellegű megyék évm vállalatai bővíthetik szabad vállalkozási tevékenységüket. a gyárépítőknél viszont kötelessége, hogy ha korábban már szerződött valamelyik beruházás egyik részének kivitelezésére, akkor a folytatásra, a következő építési ütemre is szerződést kössön. a szabad vállalkozást tehát csak a teljeseen új munkára kapott megbízás esetén érvényesíthetik.

a jövő évi vállalati programok összeállítása, az újabb építési szerződések megkötése megkezdődött. a régi, és az új programozási módszer miatt kialakult átmeneti állapot azonban rendkívül bonyolult. az új feladatokat ugyanis még a jelenlegi szabályok szerint vállalják, de a jövő évben a generálkivitelező már nem számíthat arra, hogy az alvállalkozók és a különböző szállítási vállalatok automatikusan, központi kijelölésre részt vesznek a munkában. ezért máris kapacitásfoglalási szerződést, jegyzőkönyvi megállapodást kötnek az összes számításba jöhető alvállalkozóval. rendkívül körültekintő előkészítő munkát kell végezni, mert ha az alvállalkozókból valamelyik kimarad és késik az átadás, akkor a fővállalkozó viseli a késedelem súlyos következményeit, anyagi terheit. az építőipari vállalatok jövő évi önálló tervének elkészítésében különösen fontos a perspektivikus szemlélet, hogy az erő koncentrált kihasználása miatt fő vonalakban két-három évre előre ismerjék az építési feladatokat, s ennek alapján dolgozzák ki a részleteket 1968. évre.

a tervkészítést szabályozó rendelkezések néhány végrehajtási utasítását ezekben a hetekben kapják meg a vállalatok, így novemberben-decemberben elkészül a végleges 1968. évi építési terv./mti/

- 11 -

MB

8.30/11

900k

bb. 11. a jubileumi évfordulót köszöntő hangversenyek szegeden

a/vid/fm/sk/ká/il/hk

1967. október 5.

október végén gazdag programot ígérő hangversenyévad kezdődik szegeden. a műsorból kiemelkedik a november 6-1, a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját köszöntő koncert. ezen a bartók béla filmharmónikus zenekar a városi nagyszínházban muszorgszkij-, hacsaturján-, prokofjev- és borodin-műveket ad elő komor vilmos vezényletével. a tiszta szálló hangversenytermében október 29-én tartják meg zara doluhanova dalestjét. a jubileum alkalmából ifjúsági hangversenyt is rendeznek, amelyen a szegedi zenekarok és szólisták szovjet zeneszerzők műveit tolmácsolják.

a szegedi hangversenyévad programjában összesen 20 koncert szerepel. ezeken szovjet, svájci, bulgáriai, franciaországi, ausztriai és spanyolországi szólisták működnek közre. két orgona-koncertet tartanak a fogadalmi templomban is.

szegeden külön hangverseny-sorozatot rendez az országos filharmónia az általános és középiskolásoknak, az ipari tanulóknak és a vasutforgalmi technikum diákjainak, ifjúsági koncertek lesznek hódmezővásárhelyen, makón, szentesen és csongrádon is./mti/

.-.

bb. 12. megnyitó: október 16-án hatvanban - újabb nagyszabású eseménysorozat bontakozik ki hazánkban az egyesült államok agressziója ellen - országszerte készült a vietnami hét programja

i/di/gk/il/la

1967. október 5.

a legkülönbözőbb társadalmi és tömegszervezetek összefogásával országszerte javában készül a vietnami hét programja. s az eddig formába öntött előzetes tervek azt ígérk, hogy október 15 és 21 között újabb nagyszabású eseménysorozat bontakozik ki a szabadságért és függetlenségéért harcoló hős vietnami nép igazságos ügyének támogatására. a stockholmi nemzetközi vietnam-konferencián öt világrész békeharcosainak, pacifista és más csoportosulásainak képviselői határozták el: október 21-e legyen az egyesült államok barbár agressziója elleni tiltakozás és a vietnami nép iránti szolidaritás napja.

/folyt.köv./

- 12 -

PKA

8.35/il

9.20ll

bb.12. / megnyitó: október 16-án... 1.folyt. / il

ezzel egyidejűleg arra szólították a népeket, hogy világszerte tüntetésekkel, felvonulásokkal, békemenetekkel és más demonstrációkkal bélyegezzék meg a johnson-kormány politikáját, a vietnami demokratikus köztársaság városait, falvait, rombadöntő terrorbombázásokat s a dél-vietnami hazafiakkal szemben elkövetett kegyetlenkedéseket. követelték a kalóztámadások és egyéb bűncselekmények megszüntetését és foglaljanak állást a vietnami nép szabadságának, függetlenségének, önrendelkezési jogának tiszteletbentartása mellett.

az országos béketanács elnöksége a stockholmi nemzetközi vietnam-konferencia határozatainak és felhívásának szellemében hirdette meg új akcióját: egyhetes eseménysorozatot előzve meg hazánkban október 21-ét. kezdeményezésére a különböző társadalmi és tömegszervezetek képviselőiből bizottság alakult a vietnami hét előkészítésére. a testület október 15-én nyilatkozatot tesz közzé, amelyben újabb állásfoglalásra szólítja az ország népét, majd október 16-án hatvanban nagygyűlés nyitja meg az eseménysorozatot. a továbbiakban budapesten és vidéken gyűlések, találkozók és más demonstrációk egész sora ad alkalmat a városok és falvak lakóinak arra, hogy megerősítsék: helyeslik és támogatják a vietnami nép igazságos harcát. a tervek szerint egyebek között nagyobb megmozdulások lesznek a fővárosban, debrecenben, dunaujvárosban, jánoshalmán, pásztón, pécsen, szegeden, veszprémben, székesfehérvárott és zalaegerszegen. számos városban és községben elhatározták, hogy táviratban köszöntik a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövetségét és a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front budapesti állandó képviselőjét. sokhelyütt kiállításokon mutatják be a vietnami nép hősiességét, bátorságát, harcművészek és együttesek, köztük a politikai dalok fesztiváljának győztesei szólaltatják meg az egyesült államok agressziója elleni tiltakozás dalait, s tolmácsolják azokat a költeményeket, prózai műveket, amelyek megírására a vietnami nép igazságos küzdelme ihlette az alkotókat.

az országos béketanács levélben tájékoztatta a vietnami hét megrendezéséről a magyar békemozgalommal kapcsolatban álló külföldi békeszervezeteket. elküldte üdvözlését azokhoz az amerikai békeharcosokhoz, akik október 21-e alkalmából az egyesült államokban is fölemelik szavukat a johnson-kormány háborús politikája ellen. elhatározta hogy október 16-án találkozóra hívja meg a vietnami nép magyarországon tartozkódó képviselőit és a vietnamban járt magyar delegációk tagjait. azt is tervbe vette, hogy a vietnami hét napjaiban ünnepélyesen átadja azokat az iskolai és kórházi felszereléseket, amelyeket népünk adományaiból vásárolt a vietnami nép megsegítésére./mti/

- 13 -

PKA

8.40/il

9.20ll

bb. 14. arany pulóverek, estélyiruhák lurex szállal kötött kasmilon fonalból

a vid-szf/sk/ká/gy/hk

1967. október 5.

a hódmezővásárhelyi divat-kötöttárugyár tervezői az idén szinte a világ valamennyi számottevő gyapju és szintetikus műanyagfonalát kipróbálják, hogy jövőre a lehető legszebb és legjobb kötött holmikat ajánlhassák a hazai és külföldi vásárlóknak. Japántól franciaorszáig, olaszországtól nyugat-németországig terjed a kasmilon, trevira, poliészter, antron-buklé, dralon-ultrapán és tucatnyi más, különleges műanyagfonal beszerzési területe.

készítettek már olyan műanyag-pulóvereket, amelyek mosógéppel moshatók, utána vasalás nélkül megőrzik eredeti formájukat, nem nyulnak, tökéletes mérettartók. Lurex fémszállal kombinált kasmilonból arany, ezüst estélyiruhákat, pulóvereket kötöttek, s ezekkel számos hazai és külföldi kiállításon sikert arattak. nemrégiben befutott az első külföldi megrendelés, amelynek alapján megkezdték több ezer aranyszálal kasmilon pulóver gyártását./mti/

--

bb. 16. ifju természetörök körmenden

vid-fm/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

a rába-parti körmend községben „ifju természetör, -csoport alakult. a „természetör, karjelvényt viselő és igazolvánnyal ellátott uttörök a parkok, utcák és egyéb közterületek fáit, virágait óvják a rongálásoktól. különös gonddal őrzik a természetvédelmi felügyelet alatt álló területek növényzetét, állatvilágát. a csoport vas megyében az első, de a hazafias népfront természetvédelmi csoportja és az uttörő csapatok további „ifju természetör, -köröket hoznak létre, amelyek a városok és a községek parkjaira, facsoportjaira és a mintegy 70 természetvédelemre javasolt ligetre vigyáznak a jövőben./mti/

9.20.11

--

- 14 -

kk

bb. 15. kimagasló teljesítmények a gépjavitó állomások jubileumi versenyében - egy év alatt 20 százalékkal bővült a szocialista brigádmozgalom - nyolcmillió forintos önköltségcsökkentés a budapesti gépjavitó vállalatnál

i/cs/tr/ll/hk

1967. október 5.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójára kezdeményezett jubileumi munkaversenyben a mezőgazdasági dolgozók közül különösen a gépjavitó állomások szocialista brigádjai értek el kimagasló teljesítményeket. vállalásaikat a termelékenység fokozása, az ésszerű, modern javítási módszerek elterjesztése, valamint a szigorú anyagtakarékosság révén teljesítették, vagy túlteljesítették. a budapesti gépjavitó vállalat dolgozói a mezőgazdasági gépkatrészek gyártásában 10,2 millió önköltségcsökkentést vállaltak, amiből eddig 8 milliót teljesítettek. ennél a vállalatnál tavaly 14 brigádból 12 nyerte el a szocialista brigád címet, az idén pedig 23 brigád vetélkedik a megtisztelő címért. az érdi gépjavitó állomás mezőgazdasági gépüzeme a jubileumi vállalatát 142, 5 százalékra teljesítette október 1-ig.

a csongrád megyei gépjavitó állomások együttes felajánlása 14 millió forint többlet-eredmény volt. ebből máris 11 milliót teljesítettek. külön érdemes megemlíteni az orosházi gépjavitó állomást. az évi 3.7 millió nyereségtervüket eddig 1,2 millió forinttal teljesítették túl. a szentesi gépjavitó állomás éves talajmunka teljesítményterve 230.000 normálhold volt, és 201.000 normálholdat máris teljesítettek.

az őszi munkáknál a szántó traktorok többségét két műszakban üzemeltették. év végéig előreláthatólag elérik a 250.000 normálholdnyi teljesítményt.

a szabolcs-szatmár megyei gépjavitó állomások önköltségcsökkentési vállalása 6,4 millió forintra szült. ebből 5,1 milliót máris teljesítettek. a kimagasló eredmények alapja az, hogy míg a múlt évben 39 brigád 514 fővel, az idén 80 brigád 726 fővel versenyez a szocialista brigád címetért. a gépjavitó állomásokon országos átlagban tavaly óta több mint 20 százalékkal nőtt a szocialista brigádmozgalomban résztvevők száma./mti/

--

8.45/11

- 15 -

9.20.11

kk

bb. 17. „arany,, az őrségi agyagból

a vid-szf/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

füből, fából és agyagból, ebből a három anyagból található a legtöbb az-országban, hazánk nyugati részének sajátos táj-egységén. a fa és a fű eltette évszázadokon át az ősi határörte-
lepülés lakóit, az agyag azonban megkeserítette életüket. néhány gázsa terményt adott mindössze az agyagos, rossz vízgazdálkodású talaj. nagy szegénységben éltek itt az emberek, s az állam sok segítsége, beruházása ellenére még ma is számottevő a különbség az őrségi és más tájak viszonyai között.

most „arany,, lesz az ősi ellenségéből, az agyagból. sokkal inkább alakulnak a vidéken a cserépedénykészítő üzemek, nagyüzemi agyag-
feldolgozás bontakozik ki a tájon. a világ számos országába exportáló magyarországi kerémiagyártó kibővítették. a karcaszo-
mori tisz. korszerűsítették és megnagyobbították cserépgyártó segéd-
üzemét. ezerszámra készülnek itt a virágcserépek, amelyeket ide-
haza és külföldön jó pénzért adnak el. a bajánsenyei tisz. szintén cserépgyártó üzemet létesített. a virágcserépek évente majdnem egymillió forint bevételhez juttatják a gazdaságot. ismét megindult a korábban leállított bajánsenyei téglagyár. a felújított üzem öt holddal megtoldott területén elegendő téglák készül az őrségi építkezésekhez. /mti/

bb. 18. negyedmillió forintért értéktelen hulladékból

a vid-szf/sk/ká/gy/hk

1967. október 5.

a monori kefégyárban naponta 20 mázsa keményfa hulladék ke-
letkezik. a nagy mennyiségű anyag sok gondot okoz az üzemnek. most elhatározták, hogy a hulladékból faliszttét őrölnék. átszervozták a részlegeket és az így felszabadult emelvény épületében, háztárgy-
átalakított gépekkel őrölőüzemet rendeztek be. a keményfalisztet több iparág használja, s eddig külföldről szerezték be. a monoriak megrendelői között van a pannonia szőrmeárugyár, ahol a prémeket tisztítják a faliszttal, valamint a zománcipari művek, ahol az edények égetéséhez használja. ugyancsak nagy mennyiségű vásárolják majd a bányagyártás is, az eddig csak költséget okozó hulladékból a kefégyár évente negyedmillió forint jövedelemre számít. /mti/

9.10/11

10⁰⁰K

- 16 -

Ma

bb. 19. háromszintű iskolai eszperantó oktatás - a pécsi az első magyar főiskola, ahol bevezették a nemzetközi nyelv oktatását

a vid-fm/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

baranya az első megye az országban, ahol megvalósult az eszperantó nyelv háromszintű - egymáshoz kapcsolódó, folyamatos - iskolai oktatása. a pécsi tanárképző főiskolán az idei tanévben kezdődött meg a nemzetközi nyelv tanítása, s így a magyar főiskolák közül elsőként adott otthont a 80 éves jubileumát ünneplő eszperantó nyelvnek. az idegennyelvű tanszék keretében - három csoportban és heti két órában - sajátítják el a hallgatók a nemzetközi nyelvet, amiről a főiskola elvégzésekor diplomát kapnak. a pécsi középiskolák közül az idén a széchenyi istván fiú- és a leöwey klára leánygimnáziumban, valamint a művészeti gimnáziumban nyitottak tanfolyamokat, illetve osztályokat.

Legelterjedtebb az eszperantó nyelv oktatása az általános iskolákban. pécsen csaknem valamennyi általános iskolában és a baranyai városokban, falvakban is sok helyütt tanulják a gyerekek a népszerű, könnyű nemzetközi nyelvet. a mostani tanévben körülbelül félezer általános iskolai tanuló sajátítja el az eszperantót. a nagy érdeklődésre tekintettel pécsen és baranyában már kevés az eszperantó-tanár, pedig az előző évek során több mint száz pedagógus szerzett képesítő oklevelet ebből a nyelvből. ezért most a megyei eszperantó bizottság levelező tanfolyamot szervezett pécsen, amelyen csaknem hetven pedagógus tanulja az eszperantó nyelvet. /mti/

bb. 20. készárut is gyárt a székesfehérvári könnyűfém

a vid-szf/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

a székesfehérvári könnyűfémű jelenteg fűtkészárut: alumínium lemezt, csövet, sokféle profilrudat az nagy mennyiségben a feldolgozó iparnak. eddig csupán mintapéldány üzemében gyártott kevés készárut, egyes alumínium cikkek prototípusait.

/folyt. köv./

9.15/11

10⁰⁰K

- 17 -

Ma

bb. 17. „arany,, az őrségi agyagból

a vid-szf/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

füből, fából és agyagból, ebből a három anyagból található a legtöbb az-őrségben, hazánk nyugati részének sajátos táj-egységén. a fa és a fű eltette évszázadokon át az ősi határörte-
lepülés lakóit, az agyag azonban megkeserítette életüket. néhány mázsa terményt adott mindössze az agyagos, rossz vízgazdálkodású talaj. nagy szegénységben éltek itt az emberek, s az állam sok segítsége, beruházása ellenére még ma is számottevő a különbség az őrségi és más tájak viszonyai között.

most „arany,, lesz az ősi ellenségből, az agyagból. sokan nem alakulnak a vidéken a cserépedénykészítő üzemek, nagyüzemi agyag-
feldolgozás bontakozik ki a tájon. a világ számos országába exportáló magyarországi kerémlagyárt kibővítették. a karcaszo-
mori tsz korszerűsítette és megnagyobbította cserépgyártó segéd-
üzemét. ezerszámra készülnek itt a virágcserepek, amelyeket ide-
haza és külföldön jó pénzért adnak el. a bajánsenyei tsz szintén cse-
répgyártó üzemet létesített. a virágcserepek évente majdnem egymilliárd forint bevételhez juttatják a gazdaságot. ismét meg-
indult a korábban leállított bajánsenyei téglagyár. a felújított üzem öt holddal megtoldott területén elegendő téglakészül az őrségi építkezésekhez. /mti/

bb. 18. negyedmillió haszon értéktelen hulladékból

a vid-szf/sk/ká/gy/hk

1967. október 5.

a monori kefégyárban naponta 20 mázsa keményfa hulladék ke-
letkezik. a nagy mennyiségű anyag sok gondot okoz az üzemnek. most elhatározták, hogy a hulladékból falisztté válnak. átszervézték a részlegeket és az így felszabadult emelvény építési háztárgy-
átalakított gépekkel őrölőüzemet rendeztek be. a keményfaliszttal több iparág használja, s eddig külföldről szereztek be. a monoriak megrendelői között van a pannonia szőrmearugyár, ahol a prémeket tisztítják a faliszttal, valamint a zománcipari művek, ahol az edények égetéséhez használja. ugyancsak nagy mennyiségben vásárolja majd a bányagyutatógyár is, az eddig csak költséget okozó hulladékból a kefégyár évente negyedmillió forint jövedelemre számít. /mti/

- 16 -

Ma

9.10/11
10⁰⁰K

11/21.8
1000 P

bb. 19. háromszintű iskolai eszperantó oktatás - a pécsi az első magyar főiskola, ahol bevezették a nemzetközi nyelv oktatását

a vid-fm/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

baranya az első megye az országban, ahol megvalósult az eszperantó nyelv háromszintű - egymáshoz kapcsolódó, folyamatos - iskolai oktatása. a pécsi tanárképző főiskolán az idei tanévben kezdődött meg a nemzetközi nyelv tanítása, s így a magyar főiskolák közül elsőként adott otthont a 80 éves jubileumát ünneplő eszperantó nyelvnek. az idegennyelvű tanszék keretében - három csoportban és heti két órában - sajátítják el a hallgatók a nemzetközi nyelvet, amiről a főiskola elvégzésekor diplomát kapnak. a pécsi középiskolák közül az idén a széchenyi istván fiú- és a leöwey klára leánygimnáziumban, valamint a művészeti gimnáziumban nyitottak tanfolyamokat, illetve osztályokat.

Legelterjedtebb az eszperantó nyelv oktatása az általános iskolákban. pécsen csaknem valamennyi általános iskolában és a baranyai városokban, falvakban is sok helyütt tanulják a gyerekek a népszerű, könnyű nemzetközi nyelvet. a mostani tanévben körülbelül félezer általános iskolai tanuló sajátítja el az eszperantót. a nagy érdeklődésre tekintettel pécsen és baranyában már kevés az eszperantó-tanár, pedig az előző évek során több mint száz pedagógus szerzett képesítő oklevelet ebből a nyelvből. ezért most a megyei eszperantó bizottság levelező tanfolyamot szervezett pécsen, amelyen csaknem hetven pedagógus tanulja az eszperantó nyelvet. /mti/

Ma

bb. 20. készárut is gyárt a székesfehérvári könnyűfém

a vid-szf/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

a székesfehérvári könnyűfémű jelenleg főként készárut: alumínium lemezt, csövet, sokféle profilrudat ad nagy mennyiségben a feldolgozó iparnak. eddig csupán mintapéldány üzemében gyártott kevés készárut, egyes alumínium cikkek prototípusait.

/folyt. köv./

- 17 -

Ma

9.15/11
10⁰⁰K

bb. 20. /készárut is gyárt..... 1. folyt./ gy

az új gazdasági mechanizmusban néhány készárut maga a gyár ad a fogyasztóknak, ezért gazdasági vezetői készárut termelő üzem létesítését tervezik. a fejér megyei bauxitbánya vállalatától átveszik a gánti bánya használaton kívüli mechanikai javító üzemét, amelyet átalakítással, korszerűsítéssel tesznek használhatóvá alumíniumfeldolgozó üzem céljaira. a székesfehérvártól 20 kilométerre fekvő készáru üzemben 1968-ban egyelőre száz dolgozóval kezdik meg a munkát: gyümölcsfa alátámasztó és gyümölcs-szedő állványokat, alumínium szőlőkarókat, stb. gyártanak.
/mti/

..

bb. 21. százharminc millió forintos beruházással növelik az acélgyártást diósgyőrött

a vid-szf/sk/ká/gy/hk

1967. október 5.

a járműipar jobb anyagellátása, a golyóscsapágyacélok nagyobb mértékű gyártása végett bővítik, korszerűsítik a lenin kohászati művek huzóművét. 130 millió forintos költséggel korszerű berendezésekkel látják el, célszerűbb technológiai átrendezést hajtanak végre, ezen felül új hűző-hőkezelő részleggel bővítik.

a több mint 4 000 négyzetméter alapterületű új üzemcsarnok építéséhez már hozzáfogtak. a vasszerkezetű modern üzemcsarnokban évi 13 000 tonna izzítási kapacitású kemencével, a legkorszerűbb hazai és import gépekkel ellátott hőkezelő, továbbá hántoló és csiszoló részleget alakítanak ki. a terv szerint 1968 végére befejeződő beruházással évente 12 000 tonna huzott-, hántolt- és csiszolt-acéllal annak majd többet a jelenleginél a felhasználó iparágaknak.

a mintegy 200 millió forint értékű többlettermeléssel lényegesen csökken a huzott acélárak importja. a bővített, korszerűsített üzemben mintegy 170 dolgozót foglalkoztathatnak majd.
/mti/

..

- 18 -

9.20/il

1000

MA

bb.22. „pécs, képekben,,

vid fm/sk/ká/gy/hk

1967. október 5.

címmel reprezentatív jubileumi kiadvány jelent meg a városról, a 600 éves magyar felsőoktatás bölcsőjéről, ahol 1. Lajos, az első magyar egyetemet alapította. a várostörténeti összefoglalót dr. Dankó Imre, a Janus Pannonius Múzeum főigazgatója, a könyv szerkesztője írta. az izléses kivitelű pécsi képeskönyv - amelynek elsődleges célja a város egyetemtörténeti vonatkozásainak bemutatása - 250 fotót és illusztrációt tartalmaz. ezenkívül 11, egyszoldalas színes műmelléklet növeli a könyv értékét.
/mti/

..

bb.23. kiállítás segner János András halálának 190 évfordulóján

t/ol/lk/il/hk

1967. október 5.

csütörtökön, Segner János András, a világhírű magyar orvos-fizikus, Debrecen város volt orvosának, a Segner-kerék feltalálója halálának 190. évfordulóján kiállítás nyílt az országos Széchenyi Könyvtár első emeletén. a megnyitó beszédet Lengyel Zoltán kohómérnök mondotta.

Segner János András 1704-ben született Pozsonyban, szülővárosában, majd Debrecenben mint orvos működött. 1732-től Jénában, később Göttingában, majd haláláig Halle-ban volt a matematika és fizika professzora. Legszívesebben matematikai kérdésekkel foglalkozott, sok értekezést írt. 1750-ben fedezte fel, illetve ismertette a vizikereket. ennek elmélete alapján alkotta meg Euler híres turbina-egyenletét.

a kiállított ritkaságok között láthatják az érdeklődők Segner János 1715-ből származó bizonyítványát, egyetemi hallgató korában írt kémiai rendszerezését, orvos-doktori disszertációját, 1730-ból. kiállították a Segner-kerék modelljét is. az egyik tablót tudományos munkái első kiadásainak szentelték, köztük van a bevezetés a fizikába című kötet, a természettan és a matematika című munka is. egy másik tablóban a róla szóló irodalmi műveket tárják a közönség elé.

a kiállítás három hétig tekinthető meg.
/mti/

10.50/il

11.30
VVVV

- 19 -

MA

bb.24. ndk- filmmatiné

t/fe/lk/il/hk

1967. október 5.

franz köhler, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének sajtóattaséja, az ndk megalakulásának 18. évfordulója alkalmából csütörtökön filmmatinét rendezett a színház- és filmművészeti főiskola tanulmányi épületében, a közönség, - amelynek soraiban megjelent a társadalmi és kulturális élet számos ismert személyisége, s a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több tagja - nagy érdeklődéssel tekintette meg a bemutatott dokumentum- és játékfilmeket./mti/

--

bb. 25. tanácskozik a bányász szakszervezet 19. kongresszusa

t tz/gk/gy/hk

1967. október 5.

csütörtökön reggel az édosz székházában megkezdődött a bányaiipari dolgozók szakszervezetének 19. kongresszusa, a tanácskozáson megjelent gáspár sándor, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára, blaha béla, a szot elnöke, dr. lőrinc imre nehézipari miniszterhelyettes és havrán istván, az országos bányászati műszaki felügyelőség vezetője. részt vesz a tanácskozáson andrej melicska, a bányász szakszervezetek nemzetközi szövetségének titkára is.

a kongresszust zgyerka jános, a szakszervezet alelnöke nyitotta meg, majd simon Antal főtitkár terjesztette elő a szakszervezet központi vezetőségének beszámolóját.

emlékeztette a kongresszus résztvevőit, az előző kongresszus óta a bányaiiparban elért fejlődésről. a jelentés szerint az elmúlt esztendőben a bányászat valamennyi ágában nőtt a termelés. a legnagyobb fejlődés a földgáztermelésben mutatkozott, amely 1966-ban majdnem négyszerese volt az 1962. évinek. ugyanebben az időben a színes fém-érc bányászat termelése mintegy 34 százalékkal nőtt, de megközelítette ezt a fejlődést a karbonátos kőzetek és a mangán-érc termelésének növekedése is.

/folyt. köv./

- 20 -

bb. 25. tanácskozik a bányász... 1. folyt. / 87

a szénbányászatban a minőségi javulást mutatja a többi között, hogy az egész kitermelt mennyiségen belül a fekete-szén aránya az 1962. évi 11,6 százalékkal szemben 1966-ban 14,4 százalék volt. általánosságban feltűnik az energiahordozók között a szénhidrogének előretörése. számszerűen ez úgy mutatkozik, hogy 1962-ben a kitermelt energiahordozók között a kőolaj és a földgáz együttes részesedése 23,7 százalék volt, 1966-ban már 30,6 százalék és a tervek szerint 1970-ben megközelíti a 41 százalékot. a kibányászott szén mennyisége ezzel szemben 1962-ben 66,5 százalékot, 1966-ban 58,8 százalékot tett ki az összes kitermelt energiahordozók között, s ez az arány 1970-ig 47,8 százalékra csökken.

- egyesek részéről felvetődik a kérdés - mondta a főtitkár -, hogy ezek szerint hazánkban is olyan jelenségek tapasztalhatók, mint a kapitalista országok szénbányászatában. az arányeltolódás tekintetében csakugyan van hasonlóság, de a megoldás módjában már igen nagy a különbség. kapitalista viszonyok között a profit érdekében racionalizálnak, tekintet nélkül az emberre, mi viszont szocialista módon, messzemenő emberséggel, a szociális szempontok figyelembevételével, szinte társadalmi összefogással oldottuk meg ezeket a gondokat.

hangoztatta ezután a főtitkár, hogy a jövőben sem csökken a szénbányászat népgazdasági jelentősége, és különösen nem a bányászok megbecsülése. a hangsúly azonban most a mennyiségről a minőségre és a gazdaságosságra helyeződik át. ezért kell a termelést koncentrálni és kialakítani a korszerű nagyüzemi bányászatot, ahol a gépi és nem az emberi munka dominál. a földgáz- és a kőolajkitermelés, valamint az érc-, az ásvány- és az uránbányászat terén a népgazdasági szükségletek maximális kielégítésére kell törekedni.

- szakszervezetünk, a bányászat szervezett dolgozói - folytatta simon Antal - egyetértenek a gazdasági mechanizmus reformjának céljaival. ezeknek megvalósítása jelentős feladatokat hárít a szakszervezetre is. e feladatok megoldására összpontosítani kell az erőket, mert ettől függ a zökkenőmentes áttérés az új mechanizmusban rejlő lehetőségek maximális hasznosítására.

/folyt. köv./
12.00/gy

- 21 -

bb. 25. /tanácskozik a bányász.... 2. folyt./ gy

a dolgozók érdekvédelmével összefüggő szakszervezeti feladatokkal kapcsolatban elmondta a főtitkár, hogy a jövőben az életszínvonal emelkedése elsősorban a bérek és a reálbérek növekedése útján valósul meg. ezért a szakszervezetnek részt kell vennie a bérarányok és a bérszínvonal kialakításában. különös figyelmet kell fordítani ebből a szempontból a kőolajbányászatra, de kisebb aránytalanságok a többi bányászati ágakban is vannak.

végül nyomatékosan felhívta a figyelmet a szakszervezet főtitkára a munkavédelem fontosságára, annál is inkább, mert a tavalyi igen kedvező eredményekkel szemben idén a halálos üzemi balesetek statisztikája - sajnos - nem mutat biztató képet.

ezután mécsáros józsef, a számvizsgáló bizottság elnöke terjesztette elő a bizottság jelentését, majd megkezdődött a vita.
folyt. köv./

bb. 28. somogyi orvosnapok siófokon

vid-fm/sk/ká/gy/hk

1967. október 5.

csütörtökön a siófoki bányászudulóban megkezdődtek a hagyományos somogyi orvosnapok. a megye orvosainak továbbképzését szolgáló - sorrendben immár tizedik - tanácskozáson tudományos előadások hangzanak el a különböző betegségek gyógyítása terén elért eredményekről, többek között az extraneurális fertőző betegségek idegrendszeri szövődéseiről, a tüdőrák korai diagnosizálásáról./mti/

12.15/lt

- 22 -

mk

12.15/lt

bb. 26. sulyos közlekedési balesetek

lk/sr/gy/hk

1967. október 5.

a forgách utca és röppentyű utca kereszteződésében reggel lászló 45 éves gépkocsivezető, szolnoki lakos személygépkocsival összeütközött egy tehergépkocsival. reggel lászló sulyos, nem életveszélyes, gallai Antal sulyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, egy személy könnyebben megsérült. a bajcsy zsilinszky ut és paulay eoe utca torkolatában, Lettner ferencné 46 éves könyvelő, budapesti lakost, egy tehergépkocsi elütötte. Lettnerné sulyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a nagykovácsi ut és hársalja ut torkolatánál almási sándorné 71 éves nyugdíjas, budapesti lakost, egy vontató elütötte. az aszszony, sulyosan, de nem életveszélyesen megsérült.

a józsef körút és vig utca kereszteződésében dr. molnár Antal 35 éves jogtanácsost egy személygépkocsi elütötte. dr. molnár Antal sulyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a 20. kerület vörösmarty utca és klapka utca kereszteződésében Lizák sándor 31 éves gépkocsivezető tehergépkocsival összeütközött egy motorkerékpárral. győri lászló a motorkerékpár vezetője sulyosan, de nem életveszélyesen megsérült. a kerepesi ut 46. sz. előtt dudás gizella, 7 éves budapesti tanulót egy autóbusz elütötte. dudás gizella sulyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a kalamár józsef ut 256. sz. előtt nagy gergely 54 éves kovács, budapesti lakost redhegyi jános 32 éves szállítómunkás, budapesti lakos motorkerékpárjával elütötte. nagy gergely sulyosan, de nem életveszélyesen megsérült.
/mti/

bb. 27. halált okozott a kivilágítatlan lovaskocsi

vid-fm/sk/ká/gy/hk

1967. október 5.

vértesszöllös községben dávid ferenc 32 éves fuvaros, helyi lakos, sötétedés után szabálytalanul, kivilágítatlan lovaskocsival közlekedett. ficzánd lászló 26 éves tatabi lakos, aki motorkerékpárját a látási viszonyokkal arányban nem álló sebességgel vezette, hátulról belefutott a lovaskocsiba, és sulyos sérüléseibe a helyszínen belehalt. dávid ferencet halált okozó gondatlan veszélyeztetésért az esztergomi járásbíróság jogerősen egy évi és három hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

1500

- 23 -

mk

bb. 29. elkészült az állami mezőgazdasági üzemek első új kollektív szerződése

c/vid/kz/sk/ká/il/hk

1967. október 5.

az országgyűlés múlt heti ülésén elfogadta az új munka törvénykönyvét. a mezőgazdasági erdészeti és vízügyi dolgozók szakszervezetének megbízásából a devecseri állami gazdaságban elkészült az előírásainak megfelelő kollektív szerződés mintapéldánya. ezt az első, mezőgazdasági üzemből az összes állami mezőgazdasági üzemek megkapják. előkészítésében, megszövegezésében a gazdaság szinte minden dolgozója részt vett. az új kollektív szerződés fokozott kedvezményekben részesíti a törzsgárdát, tehát azokat a dolgozókat, akik több mint tíz éve folyamatos munkaviszonyban állnak. előírásai szerint őket 10 százalékkal több nyereségrészesedés illeti meg ezen belül különösen figyelemre méltó, hogy az eltöltött időtől függetlenül a törzsgárdához sorolták azokat is, akik az elmúlt években háromszor nyerték el a „kiváló dolgozó” jelvényt. az új kollektív szerződés tovább szélesítette a védefttség fogalmát. kijelöli a csökkent munkaképességűek helyét, előírja, hogy ha a terheesség már megállapítható, a dolgozó nőket nem szabad elbocsátani. az eddigi védefttség, mint közismert, csak a szülés előtti négy hónapra terjedt ki. korlátozza a tanulmányi szabadságot oly formában, hogy csak annak biztosítja, akinek a munkaköre megkívánja a magasabb iskolai végzettséget. fokozott mértékben - szabadsággal és anyagiakkal - jutalmazza a kiugró egyéni teljesítményeket.

a szerződés összeállítását, előkészítését és végső formába öntését nagy érdeklődés kísérte. életbeléptetésére 1968 elejével kerül sor./mti/

bb. 33. befejeződött a szilvaszüret szatmárban

a/vid/kz/sk/ká/il/hk

1967. október 5.

befejeződött a szüret a szatmári szilvaszüretben. a termelők az elmúlt tíz év legjobb minőségű gyümölcsét szedték, s a mennyiséggel is elégeztették. együttesen több mint 700 vagonnyi szilvát szállítottak a hazai és a külföldi piacokra, illetve a feldolgozó üzemeknek. a termés egy részéből mintegy 1000 hektoliternyi, kitűnő minőségű szilvapálinka készült, sok szilvát dolgoznak fel az aszaló üzemek is./mti/

112.35/11

- 24 -

112.35/11
112.35/11
112.35/11

bb. 30. heine-medin utókezelővé alakítják át a felhagyott nagybarcai bányai üzem épületeit

vid-szf/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

az energiahordozók felhasználásának arányában a földgáz és az olaj javára bekövetkezett változás során megszüntették a bányászkezelő a borsodi széntánya vállalat nagybarcai bányai üzemében. az egykori bánya épületeit a miskolci szentpéteri kapui megyei kórháznak adták át, hogy gyermekparalízis utókezelőt rendezhessen be benne.

a heine-medin betegség 1957-ben borsod megyében sok áldozatot szedett. több mint 500 gyermek betegedett meg és még ma is viselik a súlyos kór következményeit. ezeket a 10-12 éves gyermekeket jelenleg a szentpéteri kapui kórházban ápolják. a környezet azonban nem felel meg az egyébként egészséges, iskoláskorú gyermekeknek. ezért ragadta meg az alkalmat a kórház vezetősége, hogy a már használaton kívüli bányai épületek átalakításával, egészséges, iskoláztatásra is alkalmas környezetben helyezze el őket.

a bányától átvett 100 személyes fürdő-öltözőt, az irodaházat és a műhelycsarnokot alakítják át a gyermekek jövőjéé. a terveket a borsod megyei tanács tervező irodája készíti. még az idén hozzákezdnek az épületek átalakításához. az elgondolások szerint az új gyógyintézmény jövőre kezd meg működni. egyelőre 100 gyermeket helyeznek el benne. rendelőt, tantermeket, orvosi és ápolónői szállásokat, pedagógustakast is építenek.

a tervek szerint az intézményt később foglalkoztató helyiségekkel, a beteg gyermekek igényeinek alkalmazkodó műhelyekkel is bővítik, ahol sajátos szakmákat sajátíthatnak el./mti/

bb. 31. ötven „kisinas”, egy termelőségvetkezetben

a/vid-kz/sk/ká/gy/hk

1967. október 5.

„márkás szakma” lett a mezőgazdaság a baranyai fiatalok körében. a termelőségvetkezetek jobb anyagi helyzete a szövetkezeti gazdákat ösztönöz sok új kedvezmény hatására mind többen jelentkeznek mezőgazdasági tanulónak. a siklósi magyar-bolgár testvériség termelőségvetkezet egyháza 50 „kisinas”, szerződött.

/folyt. köv./

112.39/gy

- 25 -

112.39/gy
112.39/gy

bb. 31. /ötven ,,kisasas,,.... folyt./ gy

ezebből a fiukból és lányokból a hároméves iskola elvégzése után jól kereső szakmunkások - kertészek, szőlészek, baromfigondozók, traktorosok, műhelymunkások - lesznek. figyelemre méltó, hogy a tanulók szüleinek jó része munkás vagy értelmiségi, mégis a termelőszövetkezetben, illetve a mezőgazdaságban látják biztosítottak gyermekük jövőjét. a baranyai közös gazdaságoknak együttesen több mint 1 000 tanulójuk van. a termelőszövetkezetek ösztöndíjak alapításával segítik elő gondtalan tanulásukat. 1970-ig legalább 3 000 mezőgazdasági szakmunkást akarnak kiképezni./mti/

..

bb. 32. Itthon már kevesebb kasza kell, afrika, görögország, portugália azonban még sokat rendel

vid-szf/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

határidő előtt teljesítette harmadik negyedévi tervét a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár. exportja az év kezdete óta csaknem 3 százalékkal meghaladja az előirányzatot. érdekes viszont, hogy az ugynevezett szeráruból, elsősorban kaszából, a belkereskedelem kevesebbet rendelt, mint amire számítottak, ezért ezekből a cikkekből a tervteljesítés jelenleg csupán 96,4 százalékos. a harmadik negyedében 85,5 tonna kaszát gyártottak a szentgotthárdi gyáregységben és ebből 63,3 tonnát külföldre szállítottak. sarról belgiumba, kaszát, kapát főleg thai-földre, szudánba, marokkóba, kongóba, algériába, görögországba, portugáliába exportálnak szentgotthárdról.

a mosoni gyárban nagyértékű nagyüzemi berendezések készültek. csehszlovák megrendelésre dunaszerecshelyen huscsibe nevelőt és tojóházat szereltek fel. az előbbiben tízezer csibét gondoz egy ember, utóbbiban ötezer tyúk részére van hely. a szovjetunióba paradicsom és uborka gépsorokat szállítottak a lenkorani konzervgyárnak. a szombathelyi gyáregység főleg szőlészeti gépeket gyártott. majdnem hétezer szőlőszűrt, szőlő szállító tartályt, háztartási és nagyüzemi szőlőprést adtak át a kereskedelemnek. a legkisebb méretű 12 literes szőlőpréssből kétezer darab készült.

a negyedik negyedév tervében első helyen áll a legújabb típusú mgf jelű gyorszáritó berendezés gyártása, amelyből az ndk és csehszlovákia rendelt. a berendezés óránként 18-20 mázsa lucernalisztet készít és alkalmas szemes termények, főleg árpa és kukorica száritására is./mti/

..

12.45/gy

- 26 -

Ka

13.35/2

bb.34. ülést tartott az interparlamentáris unió magyar csoportjának vezetősége

tm/il/hk

1967. október 5.

csütörtökön az országházban ülést tartott az interparlamentáris unió magyar csoportjának vezetősége. barcs sándor elnök tájékoztatást adott az unió genfi tanácsüléséről, és a magyar delegáció munkájáról. a vezetőség a tájékoztatót jóváhagyólag tudomásul vette. megvitatta a tanácsülésből adódó feladatokat és a tagozatok tevékenységét, majd egyéb ügyeket tárgyalt./mti/

..

bb.35. időjárásjelentés

il/hné

1967. október 5.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön délben 12 órakor:

nővös szeles idő

európa északnyugati vidékéről gyors nyomulással hideg levegő áramlik a kontinens középső részei fölé. előrehaladását szélélénkülés, átfutó esők, elszórtan zivatarok jelzik. a hideg levegő délen a hajnali órákban elérte a kárpát medencét is. ezzel szemben a szovjetunió európai területei fölött élénk déli magassági széllel meleg levegő nyomul az északi területek fölé.

házunkban szerdán változó mennyiségű felhőzet mellett 3-9 órán át sütött a nap. így a koradélutáni hőmérséklet egy-két hely kivételével még 20-24 fok között volt. az esti órákban a keleti megyékben zivatarok törtek ki. csütörtökön a hajnali órákban északnyugat felől megérkezett a hideg levegő első hulláma, megélnkült és északnyugatra fordult a szél és sokfelé megeredt az eső. a reggeli 7 óráig leesett eső mennyisége a dunántul nyugati felében több helyen elérte a 20 mm-t, sőt szentgotthárdról 28, lentiből /zala megye/ 32 mm-t jelentettek. a levegő hőmérséklete a reggeli órákban 9-15 fok között volt. a délelőtti folyamán erősen felhős, borult idő mellett sokfelé esett az eső. tizenegy órakor a hőmérséklet az esős nyugati és középső országrészekben csak 10-13, a keleti megyékben helyenkint még 17-21 fok volt.

/folyt.köv./

13.25/11

- 27 -

13.45/11

Ka

bb.35./ időjárásjelentés... 1.folyt. / il

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 17,1 fok volt, 3,7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 mm, gyengén emelkedő irányzati.

várható időjárás pénteken estig: csütörtökön erősen felhős borult idő, sokfelé eső. pénteken felhőátvonulások, átfutó esővel. élénk, helyenként erős északnyugati, északi szél. hűvös idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 14-18 fok között.

a duna vizállása 209 cm./mti/

-- ■

bb.36. „autófenntartás 1967., kiállítás a bnv petőfi csarnokában

t/hbj/gk/il/hk

1967.október 5.

hivatásos és magángépkocsivezetőket érdeklő kiállítás nyílt meg csütörtökön a bnv petőfi-csarnokában „autófenntartás 1967., címmel. az október 5-től 18-ig nyitva tartó bemutatót a kpm autóközlekedési főosztályának legise alatt az autóközlekedés valamennyi irányító szervének és az autóközlekedésben érdekelt vállalatoknak együttműködésével hívták életre.

a csütörtökön tartott sajtótájékoztatón kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes kifejtette: a gépkocsik száma rendkívüli arányokban növekszik hazánkban is. jelenleg mintegy 125 ezer személygépkocsi közlekedik a magyar országutakon, ez a szám 1970-ig 200 ezer fölé emelkedik, s azt követően a növekedés még nagyobb arányú lesz. 1980-ig a tehergépkocsik száma is mintegy két és félszeresére, az autóbuszoké kétszeresére nő. az autófenntartás jelenlegi színvonalán - különösen az egyre fokozódó munkaerőhiány miatt - a karbantartási igényeket nem lehet kielégíteni, ezért az autófenntartó munka termelékenységét rövid időn belül 50-60 százalékkal kell emelni. elsőrendű feladat, hogy meggyorsítsuk az autófenntartás gépesítését. a mostani kiállításnak is többek között az a célja, hogy megmutassa a műszaki fejlesztésben rejlő lehetőségeket és távlatokat. a vállalatok sok újdonságot tárnak a látogatók elé, például új típusu gépkocsimosó, zsirozó, kenő berendezéseket, korszerű autóvillamosági felszereléseket, gumijavító és szerelő berendezéseket, felújított alkatrészeket stb., stb.

/folyt.köv./

13.30/il

- 28 -

bb.36. / „, autófenntartás 1967., ... 1.folyt. / il

a sok érdekesség között meg kell említeni az áfor legkorszerűbb üzemanyagotöltő kutjait. a merkur azzal kedveskedik a kiállítás látogatóinak, hogy az előjegyzők között öt személygépkocsit kisorsol és a helyszínen átad.

a sajtótájékoztatót követően csütörtök délelőtt kiss dezső miniszterhelyettes ünnepélyesen megnyitotta a kiállítást és bejelentette, hogy október 5 és 18 között a bemutató idején számos, az egész autóközlekedést érintő szakmai előadást tartanak kiváló szakemberek./mti/

--

bb. 37. készenlétben áll a fűtési idény megkezdésére a fővárosi távfűtő művek - sajtótájékoztató az előkészületekről és az új beruházásokról

t/sb/lk/il/hk

1967. október 5.

a fővárosi távfűtő műveknél csütörtökön koncz ferenc igazgató sajtótájékoztatót jelentette be, hogy befejezték a távfűtő hőközpontok, tömbfűtő művek és kazánházak karbantartását, s készen állnak a fűtési idény megkezdésére. néhány korszerűsítési munkát kell már csak elvégezni a cső-szerelőipari vállalatnak és a mélyépítő vállalatnak, hogy ígéretüköz híven október 15-ig befejezzék a mintegy 520 lakás t ellátó béke uti hőközpont fejlesztését, s elkészítsék kelenföldön a tétényi uti kórház és az évm munkásszállás bekötő vezetékeit. az év végéig felépülő új otthonokkal együtt a múlt téli 32.384 helyett 35.608 lakás távfűtését biztosítják, s 59 000-ról 68 000-re növelik a melegvízzel ellátott fogyasztók számát. ezenkívül újabb 14 üzem és közület kap távfűtést.

a távfűtő művek az új fűtési idényben a korábbinál is nagyobb gondot fordít a panaszok gyors elintézésére és a hibák kijavítására. a 116-417 telefonnál éjjel-nappali központi ügyeletet tartanak. ezenkívül még lakóterületenként is hibaelhárítási részlegeket állítottak fel, hogy késedelem nélkül eljussanak a panaszosokhoz.

/folyt.köv./

13.45/il

- 29 -

14.45

bb. 37. / készletben áll... 1. folyt. / 11

a múlt télen 2400 panasz érkezett az ügyeletekre, de kiderült, hogy a kielégítetlen fűtést jelző panaszok 60 százalékában feleslegesen riasztották a szerelőket, mert a szobák hőmérséklete elérte a szabályzatban előírt 20 celsius fokot. a szolgáltatások javítása érdekében fokozták a rendszeres ellenőrzést, így a tavalyi 162.000 helyett 300.000 alkalommal végeznek majd hőmérsékletmérést a lakásokban. Lényegesen javul az üllői uti lakótelep lakásainak melegvíz-szolgáltatása is, mert korszerű hőcserélő berendezésről gondoskodtak, s így előre láthatóan nem lesz panasz a melegvíz hőmérsékletére.

jövőre további jelentős korszerűsítéssel és beruházási munkákkal fejlesztik a távfűtő és melegvíz-szolgáltató hálózatot. a budai várhegyen meghosszabbítják a távfűtő-vezetékét, s 1968. őszén már gondoskodnak az egyetemi kollégium, a mátyás-templom, a hadtörténelmi múzeum és más közintézmény fűtéséről. ezenkívül előreláthatóan újabb 5.000-6.000 lakás kap távfűtést jövőre. a távlati tervek alapján bekapcsolják a távhő-ellátásba a ferencvárosi élelmiszeripari üzemeket, s 1969-től pedig fokozatosan átveszik a hki kezelésében levő tümbfűtő központokat./mti/

..-

bb. 39. hibás volt a mozdony lépcsője - kártérítésre kötelezte a bíróság a MÁV-ot

a vid-fm/tné/ká/gy/hk

1967. október 5.

hornyos jános esztergomi mozdonyfűtő szolgálat közben - mint felszállt a mozdonyra - leesett és két helyen eltörte a lábát. a baleset miatt csaknem egy évig betegállományban volt. a táppénze és keresete közötti különbség megtérítését kérte a MÁV-tól azzal az indoklással: a baleset azért történt, mert a mozdony lépcsője hibás volt. a baleseti jegyzőkönyven és a későbbi vizsgálatok során azonban ez a tény sehol nem szerepelt. úgy tüntették fel, mintha kizárólag hornyos figyelmetlenségéből következett volna be az eset, s keresetét elutasították.

az ügyészségi óvás során az ügy az esztergomi járásbíróság elé került. a bírósági tárgyaláson bebizonyosodott, hogy valóban hibás volt a lépcső, s bár hornyos is figyelmesebb lehetett volna, elsősorban a hibás lépcső okozta a balesetet. ezért az esztergomi járásbíróság a MÁV-ot 70 százalékos kártérítésre kötelezte. az ítélet jogerős./mti/

..-

14.15/gy

- 30 -

MK 15.08

bb. 38. „csonka esztendő”, az állami erdőgazdaságoknál: január 1-től naptári éves gazdálkodásra térnek át

1 cs/tr/gy/hk

1967. október 5.

az állami erdőgazdaságok 1954-től tevékenységüket október 1-től szeptember 30-ig tartó gazdasági év keretében folytatták. a gazdaságirányítás új rendszerében azok a tervezési, gazdálkodási és elszámolási kötıtségek, amelyek az erdőgazdaságoknál a naptári évtől eltérő gazdasági éves gazdálkodást szükségessé tették, 1968. január 1-ével megszűnnek. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter - az országos tervehivatallal és a pénzügyminisztériummal egyetértésben - legutóbb utasítást adott arra, hogy a minisztérium felügyelete alá tartozó állami erdőgazdaságoknál 1968. január 1-i hatállyal a népgazdaságban már általános naptári éves gazdálkodási rendszerre kell áttérni.

az utasítással kapcsolatban a minisztérium illetékes szakemberei közölték: a naptári éves gazdálkodásra való áttérés alkalmazkodást jelent az új gazdasági mechanizmus támasztotta követelményekhez. a „csonka esztendő”, átmeneti negyedéves időszakára a minisztérium lényegesen leegyszerűsített és a lehetőségekhez mérten már az új gazdasági mechanizmus irányelveit is figyelembe vevő tervezési, gazdálkodási és elszámolási rendszert léptet életbe, amelyet megfelelő anyagi ösztönző módszerekkel támogat./mti/

..-

bb. 40. tizhónapi szabadságvesztésre ítélték az italozó tolvajt

vid-fm/sk/ká/gy/hk

1967. október 5.

tarnóczi józsef 41 éves alsódobszai segédmunkás gyakran változtatta munkahelyét, s az utóbbi időben már nem is dolgozott. miskolci rokonainál húzódott meg, s hogy italozó szendélyét kielégíthesse, baromfifélék lopására „rendezkedt be”, nappal kiszemelte a színhelyet, s az esti órákban több helyről tyukokat, csirkéket lopott el, azokat eladta, a pénzt pedig italra költötte.

a miskolci járásbíróság jogtalan behatolás útján elkövetett többrendbeli lopásért tarnóczi józsefet tizhónapi szabadságvesztésre ítélte, s az ítélet időtartama alatt kényszer-alkoholelvono kezelésre kötelezte./mti/

..-

14.25/gy

- 31 -

MK 15.08

bb.42. orvosolták a szakszervezeti választásokon elhangzott panaszokat - ülést tartott a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa

vi/fm/tn/ká/il/hk

1967. október 5.

csütörtökön szegeden ülést tartott a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa. dr. németh Lajos, az szmt megbízott vezető titkára beszámolt az elnökség harmadik negyedévi munkájáról. a továbbiakban megvitatták, hogy az év eleji szakszervezeti választások alkalmával elhangzott javaslatok, jogos kérések megvalósítása, illetve teljesítése érdekében mit tettek a helyi szervek. megállapították, hogy meggyeszerre sokszáz panaszt orvosoltak. a szegedi konzervgyárban például most már napközben a munkagépeknél szolgálgják fel a frissítő feketekávé, az üdítő italokat és a gyár boltjában zöldséget és gyümölcsöt is vásárolhatnak a dolgozók. az üzemnek a környékbeli falvakból bújárá dolgozóira is gondolt a szakszervezet. kezdeményezésükre a gyár klubjának nyitvatartását meghosszabbították. így a vonatra váró munkások nem a pályaudvarokon, hanem kulturált körülmények között a klubban várakozhatnak.

a választások alkalmával elhangzott kérés alapján szegeden az otp-nél nemrég vezették be az ugynevezett áttalalásos betérendszerrel különféle szolgáltatások, a gáz-, a villanyfogyasztás díjának befizetésére. az építőipar felvonulási épületeiben, a posta hálózatépítőinek mozgó munkásszállásain korszerűsítették a szociális ellátást. az illetékes szakszervezetek sürgetésére elintézték, hogy - az ország más körzeteihez hasonlóan - a szegedkörnyéki olajbányások is kedvezményesen használhassák háztartásaikban a gázt./mti/

.-.

bb. 44. a tudományok és a közélet többszáz képviselőjét várják pécsre - a felsőoktatás jubileumi ünnepeire

vid/fm/tné/ká/lil/hk

1967. október 5.

a magyar felsőoktatás 600 éves jubileuma alkalmából pécsre, a magyar felsőoktatás „bölcsője”, színhelyén október 9-14. között lezajló ünnepekre a tudományok és a közélet 600 képviselőjét hívta meg a rendezőbizottság. az ünnepek első három napjára többszáz - köztük 122 külföldi - vendég érkezik. a vendégek kalauzolásáról 200 idegenvezető és tolmács gondoskodik: javarészüket a pécsi tanárképző főiskola idegen-nyelvszakosai, illetve az egyetem idegen nyelvet beszélő jogász- és orvostanhaligatói.

/folyt.köv./

-32-

14-55/il

14-15-2

bb.44. a tudományok1.folyt./ il

a pécsi zsolnay-porcelángyár az egyetem címerével, valamint a legszebb pécsi középületek képével díszített ezintárgyakat készített a jubileumra. a különböző pécsi intézmények az első magyar egyetemre és az annak helyet adó városra vonatkozó többféle kiadvány megjelentetésével, a kereskedelmi szervek izléses ajándéktárgyak. leporellók, levelezőlapok forgalomba hozatalával - köztük pécs színeivel, az egyetem emblémájával - feldíszített város külsejében is megszépülve, rendezett utcákkal, parkokkal, a vendéglátó figyelmességével fogadja az ünnepekre érkezőket./mti/

.-.

bb 43. szovjet forradalmi emlékek a bács-kiskun megyei muzeumokban

vid fm/sk-juká

1967. október 5.

a nagy októberi szocialista forradalomra emlékezés jegyében zajlik a muzeumi hónap gazdag eseménysorozata bács-kiskun megyében. a muzeumokban a szovjetunióról, illetve a forradalomról rendezett kiállítások várják a látogatókat. kalocsán a dokumentumkiállításon kívül előadásokat tartanak a nagy október történetéről. kiskunhalason összegyűjtötték és a thorma jános muzeumban kiállították a forradalommal kapcsolatos helyi emlékeket is. a bajai türr istván muzeumban október második felében „a szovjetunió 50 éve”, című tablókiállítás mellett szovjet bélyegkiállítás nyílik. itt szovjet néprajzi és régészeti filmeket is bemutatnak a muzeumlátogatóknak. érdekes kiállításra készülnek a kecskeméti katona józsef muzeumban, ahol a forradalom dokumentumai között a kecskeméti internacionalisták tárgyi emlékeit is láthatja a közönség. /mti/

.-.

16.--/szb

-33-

16 20/

bb 41. megkezdődött a „ collegium artium „ előadásorozata

a vid fm/sk-ju ká 1967. október 5.

a szegedi józsef attila tudományegyetemen megkezdődött a „ collegium artium „ tizedik jubileumi évadja. az idén négy szekcióban zenei, képzőművészeti, színháztudományi és filmtörténeti kérdésekről tartanak előadásokat. fakultatív jelentkezés alapján - önművelésük érdekében - mintegy 600 egyetemista jelentkezett az előadásokra.

az első félévben 18 foglalkozása lesz a „ collegium artium „-nak. a megvitatásra kerülő referátumok egy része kapcsolódik a nagy októberi szocialista forradalom 50 éves jubileumához. a zenetudományi sorozatban a szovjet zene történeti fejlődéséről, nacsaturján, prokofjev, szostakovics és kabalevszkij munkásságáról lesz szó. a képzőművészeti szekcióban az ermitage gyűjteményét, a forradalom és a képzőművészet kapcsolatát ismertetik. a színháztudományi foglalkozásokon a szovjet színházművészet kialakulását elemzik. az art kino-sorozatban dzigu vertov, petrov, hajfic, tarkovszkij alkotásaival ismerkednek meg az egyetemisták.

a „ collegium artium „ előadásait hanglemezekkel, élő zenével, diavetítésekkel és szólisták közreműködésével szinesítik. /mti/

--

bb 45. szüretelnek a mátraalján

vid kz/sk-ju ká 1967. október 5.

e hét közepén a mátraalján is megkezdődött a szüret. a vidék több mint 15.000 holdnyi szőlőjében szelektálva szedik a jellegzetes fajtákat, a muskotályt, a hárslevelűt, a zöldszilvánt és az olaszrizlinget. /mti/

--

16.12/e

-34-

KLJ
16.12/e

bb 47. eseménydus őszi program az iparművészeti muzeumban

i tf/lk-lm sr 1967. október 5.

őszi kiállítási naptárunkban, különösen az októberi hetekben egymást érik az események, a különféle rendezvények, mind-mind a muzeumi hónap jegyében - mondta nyilatkozatában dr. weiner mihályné, az iparművészeti muzeum főigazgatója.

- már megnyitott a napokban az első őszi kiállításunk, ezen a 18. században készült művészi kivitelű legyezőket mutatunk be. hasonlóan ritkaságszámba menő látványt ígér az a tárlat, amely a keletázsiai művészeti muzeumban várja a közönséget. „japán művészete az edo-korszakban, /1603-1867/, „ címmel. október 21-én újjáépített nagytérenyi kastélymuzeumban szintén új tárlatot nyitunk: a 19. században készített remek magyar butorokat mutatunk be.

- kapcsolódva a budapesti művészeti hetek eseményeihez, együttműködésben a fővárosi tanáccsal, rövidesen üzbég népi iparművészeti anyagból viszünk bőséges válogatást látogatóink elé az iparművészeti muzeumban. a forradalom 50. évfordulójára emlékezés lesz a központi motivuma annak a többszáz rajznak, és iparművészeti munkának, amelyet gyermekek, iskolai képzőművészeti szakkörök tagjai készítettek, és október 14-től láthatók majd kiállításon központi épületünkben. emlékezetes élményt ígér a „hangszerek a történelemben, „ című kiállításunk, amelynek anyagát időben a 11.-től a 19. század végéig - a nemzeti muzeum nagyhirű hangszergyűjteményéből válogattuk össze, nyitányát e hét szombatjára időzítettük.

elmondta még a főigazgató, hogy ennek a muzeumi hónapnak olyan eseményei is vannak, amelyet vidéken rendez az iparművészeti muzeum. egyebek között az esterházy-kincsek rangos válogatását kiállítják szegeden a móra ferenc muzeumban, majd onnan debreceni bemutatóra viszik. /mti/

--

16.23/e

-35-

KLJ
16.23/e

bb 46. ankét az ételmérgezésekről

k ms/tr-jusr

1967. október 5.

az állami közegészségügyi felügyelet és az országos étel-
mezés- és táplálkozástudományi intézet szakemberei csütörtökön
az egészségügyi minisztériumban egésznapos ankéton tárgyalták
meg az ételmérgezések tapasztalatait, okainak felderítését,
és a megelőzés lehetőségeit. /mti/
--

bb 48. családiház- társadalmi összefogással

a vid fm/tné-ju ká

1967. október 5.

az emberi összefogás nagyszerű példáját tanúsították a
tiszadaiak: egy bajbajutott családnak új lakást építettek.
az eset előzménye, hogy sárga istván helyi lakos, a hejőcsa-
bai cement- és mészmű vállalat dolgozója egy évvel ezelőtt tra-
gikus hirtelenséggel elhunyt. felesége és negy gyermeke maradt
magára a kis nádfedeleles házban. az özvegy a helyi vörös csillag
termelőszövetkezetben dolgozik, a vállalat és a termelőszövet-
kezet elhatározta, hogy segítséget nyújt - új lakást épít - a
családnak. az elhatározást tett követte, amelynek eredményeként
szoba-konyhás, kamrával, előszobával ellátott családi házat épí-
tettek. a munkában a vállalat és a szövetkezet dolgozó-
in kívül segítettek a szomszédok is. sárga istvánné és családja
beköltözött az új lakásba. /mti/
--

bb 49. tulteljesítette évi tervét a szegedi konzervgyár

vid szf/tné-ju ká

1967. október 5.

a szegedi konzervgyár, negyedévvvel az esztendő vége előtt,
tulteljesítette évi tervét és már 390 millió forint értékű fő-
zelék, gyümölcs és más konzervet készített. az év végéig több
mint ezer vagon árut gyárt terven felül.
/folyt. köv./
16.23/szb

-36-

Me 16.45

bb 49. / tulteljesítette évi ... 1. folyt. /-ju

a kiváló eredményekhez hozzájárult a jó műszaki szerve-
zés, a kielégítő mezőgazdasági termés és a jubileumi munkaver-
seny. a műszaki intézkedések közül kiemelkedik az új őszibarack
feldolgozó gépsor munkábaállítása. ennek segítségével minden ed-
diginél többet, 216 vagonnal dolgoztak fel a szegedi táj jel-
legzetes gyümölcséből, az őszibarackból. /mti/
--

bb 50. jugoszláv és borsodi hidrológusok együttműködése

a vid -szf/tné-ju ká

1967. október 5.

hidrológiai társaság borsodi csoportjának meghívására
miskolcra érkezett dr. anin magdalenic geológus, a zágrábi
műegyetem docense. a jugoszláv professzor végezte azokat a geoló-
giai kutatásokat, amelyek eredményeként a jugoszláviai cetina
völgyében nagy víztárolót építették. a felszíni víztározás a
miskolci hidrológusokat is foglalkoztatja. miskolc vízellátása
ugyanis nagymértékben a bükki karsztos forrásokra van alapoz-
va. a tavaszi és őszi időszakban azonban tárolás hiányában
évi átlagban mintegy 12 millió köbméter vízfelesleg folyik el,
amelyet a száraz évszakokban nagyszerűen fel lehetne használni
a város vízellátására.

a zágrábi professzor látogatásának az a célja, hogy a
jugoszláviaiban már bevált víztározási módszerekkel megismertes-
se a borsodi hidrológusokat. tervezik, hogy a kapcsolatokat to-
vábbfejlesztik és a borsodi hidrológusok küldöttsége jövőre
jugoszláviaiban, míg a jugoszláv szakemberek egy csoportja a bükk-
ben tanulmányozza a felszíni víztározás kérdéseit. /mti/
--

16.30/szb

-37-

Me 16.45

bb 52. szerződéskötési tárgyalások a textilipar és a külke-
reskedelem között

i sz/lk-lm bs

1967. október 5.

gazdasági bizottság határozatának megfelelően már
folynak az újszerű együttműködésre vonatkozó tárgyalások a
textilipari vállalatok és a gyártmányaikat exportáló hunga-
rotex külkereskedelmi vállalat között.

Szerződéskötést készít elő a hungarotex és legnagyobb
szállítója, a pamutnyomóipari vállalat. A hungarotex a pamut-
nyomóipari vállalattal együttesen a piaci lehetőségek minél
kedvezőbb kinasználása érdekében rugalmas és változatos együtt-
működési formákat választ. A jövő évre vonatkozó export üzletkö-
téseknél már az új közeljövőben aláírandó szerződés szellemé-
ben dolgoznak. A nagyobb arányú szállításokra vonatkozó kereske-
delmi tárgyalásokba bevonják az iparvállalat képviselőit is és így
közvetlen lehetőség nyílik az iparvállalat gazdasági érdekei-
nek érvényesítésére a külföldi partnerek kívánságainak megisme-
résére. A textilgyár és a hungarotex új típusú együttműködése
hivatalosan 1968. január 1-vel lép életbe, de a közvetlenebb,
a közös érdekeken alapuló együttműködés hatása már szerződés-
kötés előkészületeinél is jelentkezik: az egyenrangú partnerek-
re ható gazdasági ösztönzők nemcsak a vállalatok, hanem egyben
a népgazdaság érdekeit is szolgálják. /mti/

-.-

bb 53. gyorsítsuk a betakarítást, szántás-vetést - hatékony
jubileumi munkaverseny az állami gazdaságokban

i cs/hné-lm bs

1967. október 5.

Szeptember második felében és október első napjaiban a
többnyire száraz, napfényes időjárás kedvezett az időszerű mező-
gazdasági munkáknak: országsszerte meggyorsult a betakarítás és
a szántás-vetés üteme. Az utóbbi napokban beköszöntött esőzé-
sek azonban már sokhelyütt - különösen a dunántúlon - átmeneti-
leg akadoztatták, vagy megnehezítették a mezei brigádok
munkáját. A mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium terme-
lésfelügyeleti osztályán közölték, hogy az őszi munkák zöménél
a múlt év hasonló időszakához képest jelentős elmaradás mutatko-
zik, éppen ezért a termelőüzemeknek a következő hetekben a jó
idő minden óráját ki kell majd használniuk, hogy a termés a le-
hető legkisebb veszteséggel fedél alá, raktárakba, az őszi
vetőmagja pedig idejében jó vetőgyba kerüljön.

/folyt.köv./

16.38/szb

-38-

1720 J
M

bb 53. /gyorsítsuk ... 1. folyt./-lm

A legutóbbi felmérések szerint október 1-ig az őszi vető-
szántást a tervezett területnek 66,1 százalékán végezték el,
ami valamivel túlhaladja a múlt év hasonló időszakáig elért
eredményeket. A tavasziak alá mélyszántást 1 051 000 holdon vé-
geztek eddig, az előirányzott terület nem egészen 30 százalé-
kán. Az őszi árpa és a takarmánybuza vetésével országosan
csaknem félmillió holdon végezték. A kenyérgabona-vetésnél szeptem-
ber 1- és október 1. között 23 százalékos volt az előrehaladás,
és keréken 600 000 holdon tették földbe a magot. A múlt év ha-
sonló időszakához képest azonban még mindig 121 000 hold a le-
maradás. A rizsarattással viszont előre jutottak, mint tavaly:
október 1-ig 24 540 holdról takarították be a múlt événél jobb
rizstermést, ami a teljes vetésterület 71 százalékának felel meg.
A burgonyatermést 253 300 holdról takarították be, vagyis a
termőterületnek csaknem 79 százalékáról. Két héttel korábban
még csak 46 százaléknál tartottak. A cukorrépa-betakarításnál
a szeptember 15-1 12,8 százalékról 30 százalékra emelkedett a
teljesítés. A napraforgó-termés 33,2 százalékát takarították be.
Különösen jó iramban haladtak előre a kukoricatörésben: szeptem-
ber 15-ig 77 000, október 1-én pedig már több mint 450 000 hold
termése került a górékba, raktárakba. A letört kukoricatáblák
több mint feléről a szánt is levágták.

A fővetésű silókukorica betakarításával országsszerte vé-
geztek. Az összesített jelentések szerint a termelőüzemek csak-
nem 4,5 millió köbméternyi silótakarmányt raktároztak el télire,
ez az előirányzott mennyiségnek csaknem 61 százaléka.

Kimagaslának az állami gazdaságok betakarítási, illetve
szántás-vetési teljesítményei. Az őszi vetőszántással október
1-én 85,3, a tavasziak részére készülő területek mélyszántásával
40, a buzavetéssel 25,2 a rizsarattással pedig 77 százalékánál
tartottak. A burgonya termőterületnek 83, a cukorrépaénak 50, a
napraforgóénak 56 százalékáról takarították be a termést, s a
kukoricatöréssel is meghaladták a 25 százalékot. A kukorica-be-
takarítási munkákat 56 százalékban géppel végezték. Szedett táb-
lákon a kukoricaszár kétharmadát vágták le. Az állami gazdasá-
gokban több mint 9 millió mázsa silótakarmányt készítettek, illet-
ve raktároztak el, a tervezett mennyiség kétharmadát. A kimagas-
ló teljesítmények nagyrészt a betakarításban, szántás-vetésben
dolgozó traktorosok, gépkezelők és mezei brigádok körében kibon-
takozott jubileumi munkaverseny minden eddiginél nagyobb lendü-
letének köszönhető. A verseny nem csupán a gyors és veszteség-
mentes betakarítási, talajjelőkészítési, vetési munkákat tüzte
célul, hanem a munkák kifogástalan minőségét is.

/folyt.köv./

16.50/ju

-39-

M 1720 J

bb 53. / gyorsításuk...2. folyt. /-ju

a gyümölcsfélék közül a téli alma és a szilva betakarítása az utóbbi hetekben teljes ütemben megkezdődött. az almatermés és őszeleji esőzések hatására mennyiségileg megnövekedett és javult a színeződés. a szeptembervégi jó idő kedvezett a szőlők cukrosodásának, a korábban megkezdődött rothadás azonban nem szűnt meg. a korai fajták betakarítása a homoki szőlőterületeken általában befejeződött, a történelmi borvidékeken ugyancsak teljes erővel tart már a szüret. /mti/

bb 54. két műszakban termel az ország legkorszerűbb könnyűfém durvahuzalműve - jövőre 20 000 tonnányi félkész terméket ad

b vid-szf/tné-ju bs 1967. október 5.

az inotai alumíniumkohóban sikerrel befejezték az ország legkorszerűbb könnyűfém durvahuzal művének első próbaszakaszát. a 32 millió forintos beruházással felszerelt automata berendezést a kedvező műszaki tapasztalatok ismeretében kétműszakos termelésbe állították.

az olasz-francia gyártmányú, properzi 7. mintájú berendezés az ugynevezett öntve-hengerlő típusok sorába tartozik. a régi technológia ugyan megfelelő volt a durva huzalok gyártásánál, de jelentős anyagvesztéssel járt. az öntésnél, darabolásnál és a fűrészelésnél nagyobb mennyiségű hulladék keletkezett. a feldolgozó iparban is további veszteség rontotta a gyártás gazdaságosságát. az inotán most üzembehelyezett automata gépsor a folyékony fémből, közvetlenül félkész terméket, huzalt készít. a kábelgyárban feldolgozásra kerülő durva huzalok 16 tonnás súlyú tekercekből hagyják el a gépsort. műszakonként egyelőre 24-25 tonnás teljesítménnyel számolnak, később azonban fokozatosan növelik az előállított anyag mennyiségét.

a durvahuzalmű jövőre éri el legnagyobb kapacitását: akkor évente 20 000 tonna durvahuzalt szállít a feldolgozó üzemeknek. az idén összesen 3000 tonna súlyú tekercs hagyja el az inotai telepet. /mti/

16.50/Lm

- 40 -

17.05

bb 55. földszintes ikerházak, kétszintes sorházak - nagypanelből

a vid szf/sk-lm bs 1967. október 5.

a betonelemgyártó vállalat dunaujvárosi házgyára az év elejétől mostanáig 900 lakás összeszereléséhez elegendő nagypanelt és térelemet adott át az építőiparnak. dunaujváros, székesfehérvár, székszárd és kaposvár után most budásra is a dunaujvárosi házgyár szállít nagypaneleket, térelemeket.

a dunaujvárosi házgyár most bővíti „választékát”, elkészítette olyan másfélszobás földszintes, nyeregteretű ikerház, valamint három és félszobás kétszintes sorház kísérleti példányait, amelyek vállalati, vagy magánépítkezéshez egyaránt alkalmasak. ezeket a házakat az eddig ismert nagypanelek áttervezésével készült elemekből rakják össze. új dolog, hogy a lakóházat maga az előgyártó vállalat, a házgyár szereli össze. erre a célra külön nyolctagú munkacsoportot alakított. pusztaszabolcsra már összeszereltek két földszintes ikerházat ilyen módon, mezőfalván pedig most raknak össze egy nyolctalpas emeletes sorházat.

Ha a kísérleti gyártás és összeszerelés beválik, akkor jövőre, az igényeknek megfelelően, sorozatban készítik majd a földszintes és kétszintes kislakások elemeit. /mti/

bb 56. a tiszai új rekordja - már az üres uszályok közlekedését is gátolja az alacsony vízállás

a vid kz/sk-lm ká 1967. október 5.

az idei nyár nemcsak az alföldön, hanem a tiszai egész vízgyűjtőrendszerében aszályos volt. július óta rendkívül alacsony a folyó vízállása, októberben pedig emberemlékezet óta nem volt olyan alacsony a vízállás, mint most. a tiszafüredi gázlónál mindössze félméteres a víz mélysége, de a többi gázlók vízmagassága sem haladja meg a 80-100 centimétert. az uszályok, amelyek a kiskörei víziúpcsó építésének előkészítő munkáihoz, illetve a partbiztosításhoz hordják a követ, építőanyagot, az elmúlt hetekben már csak félterheléssel közlekedtek. jelenleg pedig szinte teljesen megbénult a teherszállítás, mert az uszályok már üresen is nehezen haladnak át a gázlón. a személyhajó forgalmat, ha nehézségek árán is, de még fenntartják a vezény-szolnok-tiszabura vonalon. /mti/

17.05/jü

- 41 -

17.05

17.05

bb 57. dr. Borsa Iván,

-pp-ju bs

1967. október 5.

az országos levéltár főigazgatóhelyettese csütörtökön washington-
ba utazott a nemzetközi levéltári tanács / conseil internatio-
nal des archives / mikrofilm-bizottságának első ülésére. a bi-
zottság következő ülését 1968-ban budapesten tartja. /mti/

bb 58. közlekedési balesetek

i fe/hné-ju sr

1967. október 5.

halálos balesetet okozott mezőturon egy őrizetlenül hagyott
lovaskocsi. a lovak megvadultak, s a kocsi elütötte a kerékpár-
ján haladó onódi Lajos 69 éves nyugdíjas, mezőturi lakost.
az idős ember olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállí-
tás után meghalt. a rendőrség bíró Lajos 52 éves temetőr, a
lovaskocsi hajtója ellen eljárást indított.

egerben ittasan, figyelmetlenül vezette személygépkocsiját
Lombosi István 49 éves üzletszerző és elütötte a gyalogosan
haladó magyar Gyula 59 éves segédmunkást. a férfi súlyosan
megsérült. a baleset után Lombosi segélynyújtás nélkül továbbhaj-
tott. a rendőrség néhány órával később elfogta a lelkiismeretlen
gázolót, s a gépkocsi utasaival - Demeter Mihály 32 éves segéd-
munkással, és Erdélyi Tibor 60 éves üzletvezetővel - együtt elő-
zetes letartóztatásba helyezte. a vizsgálat folyamatban van.

Paks községben Kutasi Sándor 5 éves gyermek egy lovaskocsi
mögül az uttestre szaladt és egy tehergépkocsi elütötte. a
kislány sérüléseibe a helyszínen belehalt.
/mti/

--

17.00/Lm

- 42 -

KK 17.00

bb 59. megkezdődtek a tihanyi hidrobiológus napok

D vid kz/sk-ju ká

1967. október 5.

A magyar hidrológiai társaság 50 éves fennállása alkalmá-
ból csütörtökön hidrobiológus napok kezdődtek Tihanyban. a meg-
jelenteket dr. Salánki János, a magyar tudományos akadémia ti-
hanyi biológiai intézetének igazgatója üdvözölte, majd dr. hor-
tobágyi Tibor méltatta a fennállása félévszázados jubileumát
ünneplő magyar hidrológiai társaság eredményeit. dr. Berczik
István, a társaság limnológiai szakosztályának tevékenységéről
adott áttekintést, majd megkezdődtek a háromnapos tudományos
ülések előadásai. az első napon bőségesen foglalkoztak a nö-
vényevő halak hazai meghonosításával kapcsolatos kísérletekkel.
mint rámutattak e munka az utóbbi öt évben, kísérleti jellege
ellenére is, már mintegy nyolc-tízmillió forint tiszta hasznot
hozott a népgazdaságnak. 1963 óta hazánkba csaknem 6,5 millió
növényevő halat hoztak be Kelet-Ázsiából. a kísérletbe bevont
tavakban a növényevő halak teljesen ~~elpusztították~~ elpusztították a hi-
nárt, a kemény száru növényzetet, sőt a fonalas algákat is,
és így nagyobb lehetőséget teremtettek a más táplálékon élő
pontyok eredményesebb tenyésztésére. a növényevő halak elszapo-
ritásának sikere - hangsúlyozták a tanácskozáson - azért nagyje-
lentőségű, mert a tógazdaságok eddig csak korlátozott eredmények-
hez - holdanként 15 mázsás halhus ,, termeshez ,, - juthattak.
a tavak növényi eredetű szervezeteinek hasznosításával ezt te-
temesen megnövelhetik. nem hanyagolható szempont az sem, hogy a
növényevő halakat keresik és jó áron vásárolják Európa valamennyi
országában és így a hazai halgazdálkodás újabb exportlehetősé-
gekhez jut. /mti/

--

bb 61. Betty Ambatiellos, ismert békeharcos,

j-ju sr bs

1967. október 5.

A szakszervezetek országos tanácsa meghívására hazánkba érkezett.
magyarországi tartózkodása során látogatást tesz üzemekben,
városokban, találkozik dolgozókkal, szakszervezeti aktivistákkal
és vezetőkkel. /mti/

--

17.15/szb

-43-

18.00

bb 60. a jubileumi versenyben: 50 000 tonna hengereltáru terven felül

1 st/lk-lm bs

1967. október 5.

a kgm vaskohászati igazgatóságán csütörtökön összesítették a háromnegyed év eredményeit. eszerint esedékes nyersvas-, acél- és hengereltáru gyártási tervét egyaránt teljesítette a vaskohászat, sőt a rendelők kérésére a jubileumi versenyben terven felül is jelentős mennyiségű árut gyártott. mivel a hengereltacélok iránt külföldön is és itthon is nőtt az igény, hengerdeink soron kívüli feladatokat is vállaltak, s az év eleje óta 50 000 tonnával túlteljesítették esedékes tervüket. a többletből mindenekelőtt a hazai igényeket elégítik ki, kap belőle az ikarus, a magyar hajó- és darugyár, a ganz-márvag és közszükségleti cikkek gyártására a hajdusági iparművek. a többlet jelentős részét pedig exportálják. az ország ideai hengereltáru exportja előreláthatólag mintegy 23 millió devizaforinttal nagyobb lesz a tervezetnél.

a kohók egyre javuló munkája a nyersvas-export fokozását is lehetővé teszi. a jubileumi versenyben eddig 18 000 tonna nyersvas készült terven felül, ebből a dunai vasmű és ózd 7 000-7 000, diósgyőr 4 000 tonnát adott. így az ország háromnegyed év alatt lebonyolította egész évre tervezett nyersvas-exportját, a negyedik negyedévi túlteljesítéssel pedig már többletbevételhez is jut.

az acélgyártó üzemek - bár tervüket szintén túlteljesítették, - vállalásaiknak nem mindenütt tudtak eleget tenni. a hengerelt áruk kelendősége miatt erre az évre 43 000 tonnával több acélra lenne szüksége az országnak, mint amennyit az év elején terveztek. ezt a mennyiséget a martin és elektro-acél üzemek fel is ajánlották, pillanatnyilag azonban még 6 000 tonna hiányzik a felajánlás esedékes részének teljesítéséhez. a nemzetközi kooperáció segítségével azonban még sincs acélhiány. csehszlovákia a jövő évre rendelt mennyiségből jelentős tétel acélt már az idén elküld Magyarországra, az ndk pedig máris szállított acélt soronkívül, amiért egyéb cikkeket fizetünk./mti/

.-

17.10/lm

- 44 -

1830f

bb 62. új külföldi és magyar megoldások a földgáz gazdaságos szállítására - végetért az ensz budapesti gázzávitási szemináriuma

t tz/lm-lm bs

1967. október 5.

csütörtökön délután a technika házában végetért az ensz európai gazdasági bizottsága gázbizottságának nemzetközi szemináriuma, amelyen 15 európai ország és az usa képviselőiben 90 külföldi és 60 magyar szakember tanácskozott a földgáz különböző szállítási módjainak gazdaságosságáról. a szemináriumot az energiagazdálkodási tudományos egyesület rendezte.

a szemináriumon több magyar előadás nagy sikert aratott a külföldi szakemberek körében is. így például nagy figyelemmel hallgatták a beszámolót arról, hogy a kemény pvc cső is kitűnően felhasználható a földgáz továbbítására. a magyar tapasztalatok ugyanis azt bizonyítják, hogy ezeken a csöveken hosszú évek elteltével sem jelentkeznek törések, az előregedés jelei, sem másfajta hibák. nagy feltűnés kísérte annak a bejelentését, hogy a jövő évben már 100 kilométernyi hosszban pvc csöveket fektetünk le a földgáz szállítására a fővárosban, illetve vidéken.

ezzel szemben a magyar szakemberek számára volt igen tanulságos vita arról, hogyan lehet a régi városi gázvezetéseket „átképezni”, arra, hogy a továbbiakban - a korszerűsödés igényeinek megfelelően - már földgázt szállíthassanak bennük. egy szovjet előadás viszont azt fejtegette nagyon érdekesen, hogyan lehet elektronikus számítógépek segítségével összehangolni a különböző közszolgáltatási - víz-, catorna, és gázvezetékek fejlesztését. kiderült az is, hogy a cseppfolyósított gáznak vezetékeken való szállítására sem tartozik a képzelet világába. hiszen franciaországból svájcba már évk óta közúti kocsikon is szállítanak cseppfolyós gázt.

a csütörtök délután záró ülésen dr. korányi györgy, a nehézipari minisztérium főosztályvezetője, az ensz európai gazdasági bizottsága gázbizottságának elnöke foglalta össze a tanácskozás eredményeit, amelyek alapján a gázbizottság genfi titkársága útján az ensz megfelelő ajánlásokat juttat majd el a tagállamok kormányához./mti/

.-

17.40/ju

-45-

1830f

bb 63. óriás ciklon európa fölött: esővel, zivatarokkal érkezett a lehülés első hulláma - lényeges javulás csak a jövő hétre várható

i cs/gk-ju bs

1967. október 5.

a kontinens időjárását jelenleg a skandinávia fölötti központtal nemrég kialakult óriás méretű ciklon határozza meg, amely csaknem egész európa fölött az óramutató járásával ellentétes irányú forgással grönlandi levegőt hajt délkeletnek. a ciklon keleti zónájában viszont szubtrópusi levegő árad a szovjetunió fölé, ahol az éjszakai hőmérséklet is csaknem mindenütt 10 fok fölött maradt legutóbb, a nappali maximumok pedig moszkva magasságában 20, leningrád vidékén 15 fok körül alakultak ki. ez négy-öt fokkal haladja túl az évszaknak megfelelő hőmérsékleti átlagokat. a brit szigeteken és nyugat-európán át északnyugati, északi széllel egymásután hullámokban érkező lehülés csüörtökön elborította közép-európát is.

házánkban a csüörtökre virradó éjszaka érkezett az első hullám kiadós esővel, s a nap folyamán az ország keleti felére is áterjedt. a nyugat-dunántuli tájakról már reggel hét órakor 20-30 milliméteres esőt, a délutáni órákban a keleti határvidékről zivatarokat jeleztek a megfigyelők. a napi hőmérsékleti maximumok az ország nyugati és középső vidékein csupán 15 fokig emelkedtek, keleten, ahová csak délután érkezett a lehülés, még 20-21 fokot mértek. békéscsabán percek alatt 21 fokról 14 fokig hült le a talajközeli levegő.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy pénteken félhóátvonulásokra, átfutó esőkre, élénk, helyenként erős északi, északnyugati szélre kell számítanunk. a pénteki minimumok 8-12, a délutáni maximumok 14-18 fok között alakulnak ki. a távprognózis szerint lényeges javulásra egyelőre nincs kilátás. igaz, hogy az óriás ciklon mögött az atlanti-óceánon erős anticiklonrendszer alakult ki, de ez leg hamarabb a jövő hét elején hozhat Európába a jelenleginél nyugodtabb, napfényes, szép időt. /mti/

--

17.40/szb

-46-

18.30

bb 64. újabb három termelőszövetkezeti területi szövetség alakult

ö vid kz/sk-lm bs

1967. október 5.

csüörtökön a dunántúli baranyából és somogyból, valamint az alföldi bács-kiskun megyéből adtak jelentést termelőszövetkezeti területi szövetség alakulásáról. az újabb baranyai szövetség pécssett megrendezett alakuló ülésén ott volt szirmai jénő, a szövetség elnöke, rapai gyula, a megyei pártbizottság első titkára és palkó sándor, a megyei tanács vb elnöke. a tanácskozás elnökségében foglalt helyet az első baranya megyei termelőszövetkezet egykori elnöke - varga tajos, - aki ma a sellyei községi tanács elnöke. a megalakított szövetséghez három mostoha adottságu tájegység - a mecsek, a zselicség és a dráva mente - 74 termelőszövetkezete csatlakozott. a kedvezőtlen természeti körülményekből adódóan a szövetség tagjainak legfontosabb problémái azonosak vagy hasonlóak: a vízrendezés és talajvédelem, valamint a belterjesebb gazdálkodás megszervezése. a létrejött szövetség feladatát is az ezzel kapcsolatos tennivalók szervezésében, elősegítésében jelölték meg.

bács-kiskun megye csüörtökön megalakult új termelőszövetkezeti területi szövetsége a kecskeméti és a kiskunfélegyházi járás 98 mezőgazdasági termelőszövetkezetét és termelőszövetkezeti csoportját fogja össze. az új szövetség több mint 330 000 holdas körzetében helyezkedik el a megye világhírű kajszibarack-termő tája. ott vannak a főváros és az iparvidékek ellátása szempontjából rendkívül fontos nagyüzemi kertészetek, a vidék évente több mint egymilliárd forint értékű mezőgazdasági terméket, nagyjából zöldséget és gyümölcsöt ad az ország asztalára. az alapítók érthető módon e sajátos termelési adottságok fokozott kihasználásának elősegítését várják a szövetségtől. feladataik közé sorolták a régi szőlőültetvények felújításának szervezését, s általában a jelenleg még terméketlen homokterületek hasznosítását. tőle várják kereskedelmi tevékenységük megszervezését. az alakuló ülés vitájában felszólalt dr. molnár frigyos, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának első titkára is.

somogy megyében a barcsi, csurgói és nagyatádi járások közös gazdaságainak küldöttei nagyatádon tanácskoztak, s hoztak határozatot területi szövetségük megalakításáról. a tanácskozáson ott volt böhm józsef, a megyei tanács vb elnöke. /mti/

17.55/e

-47-

18.30

bb 65. megalkult az észak-pest megyei termelészövetkezetek területi szövetsége

b vid gö-lm bs

1967. október 5.

gödöllőn, csütörtökön tartotta meg alakuló küldöttgyűlését az észak-pest megyei termelészövetkezetek területi szövetsége. a megye harmadik szövetségének tanácskozásán megjelent dr. erdei ferenc a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, dr. gergely istván, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, berkí sándor, a termelészövetkezetek országos tanácsának elnökhelyettese, dr. pénzes jános a megyei tanács elnökhelyettese, jámbor miklós, a pest megyei pártbizottság titkára és dr. kiss albert, az agrártudományi egyetem rektora.

a szövetség előkészítő bizottságának beszámolóját jolsvai lajos titkár ismertette. elmondotta, hogy a gödöllői, szobi és a váci járások valamennyi közös gazdasága, 54 tsz és 3 tszcs csatlakozott a szövetséghez. a szövetség célul tűzte, hogy tevékenyen részt vesz budapest ellátásában, továbbfejlesztik a hírneves börsönyi málnáskerteket, s az ipoly völgyi szarvasmarha tenyésztést. a vitában felszólalók az áruértékesítés, az anyagbeszerzés megjavítására, a mostoha körülmények közötti gazdálkodó termelészövetkezetek megsegítésére hívták fel a figyelmet. a küldöttgyűlés ezután megválasztotta az elnökséget és a tisztségviselőket. a szövetség elnöke jakus lászló a püspökháti és az acsai termelészövetkezetek elnöke, titkára pedig merényi károly, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium osztályvezetője lett./mtl/

--

bb 66. elkészült a zagyva és a tarna árvízvédelmi rendszere - vizgazdálkodási tanácskozás szolnokon

b vid kz/sk-lm bs

1967. október 5.

elkészült a zagyva és a tarna árvízvédelmi rendszere - jelentették be csütörtökön szolnokon, a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság által rendezett vizgazdálkodási tanácskozáson. a két folyó védelmi rendszerének kiépítését 1941-ben kezdték meg, de intenzíven csak 1963-ban, az emlékezetes jászdózsaí árvíz után, kezdték meg a munkát. a zagyva mindkét partján három méter koronaszélességű szilárd töltésszakaszt építettek. jászberény-nél új mederszakaszba terelték a zagyvát. jászdózsa köré, a tarna mentén, stabil körgátat építettek. az árvízvédelmi rendszer kiépítésére a zagyva és tarna vonalán 60 millió forintot fordítottak.

/folyt.köv./

18.30/Lm

- 48 -

1967

bb 66. /elkészült ... 1. folyt./-lm

a tanácskozáson közölték azt is, hogy a hajózás javítása és a zavartalan jéglevonulás érdekében szabályozzák a tiszát, négy helyen átvágják a jelenlegi éles, nagy kanyarokat. az első aranyosi-kanyar átvágására 1972-ig sor kerül és ezzel kiegyenesítik és megrövidítik a tiszának ezt a szakaszát. később saffokrál és tiszakécskénél, valamint a tiszta déli szakaszán hajtanak végre hasonló szabályozást. ez a folyamat szerves részként illeszkedik ahhoz a nagy tiszaszabályozási programhoz, amelyet vásárhelyi párt tervei alapján már 1846-ban megkezdték./mtl/

--

bb 67. teljesítette éves tervét az alföldi kőolajfurási üzem

b vid kz/sk-lm bs

1967. október 5.

a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlajával ki-tüntetett alföldi kőolajfurási üzem dolgozóinak jubileumi munkaversenye jelentős állomásához érkezett: a nagy történelmi évforduló előtt egy hónappal görgös furók átharántolták a 225 ezredik métert és ezzel az üzem éves furási előirányzatát október 5-én délre teljesítette. a furóbrigádok ebben az esztendőben országos rekordot döntöttek meg és egy-egy berendezéssel átlag háromezer-négyezer méterrel többet furtak, mint az elmúlt év hasonló időszakáig. október elejéig 102 kut kiképzését fejezték be, amelyből 63 olajat termel, 13 pedig az ország gázszükségletének kielégítését szolgálja. a furási és rétegvizsgálati tervek teljesítése mellett nagyarányú speciális feladatot is végrehajtott az üzem. az algyői szénhidrogén mezőnek 1970-re évi egymillió tonna kőolajat és egymilliárd köbméter földgázt kell termelnie. ennek előfeltételeként a tervezett 44 „algyő”, szintű - 2100-2200 méter mélységű - kut helyett, 49-et mélyítették le és 48 lyuk kivizsgálását is befejezték. a művelési, illetve feltárási feladatok határidő előtti teljesítése lehetővé tette az algyői mező termelés beruházási programjának gyorsabb kidolgozását. ennek alapján a gazdasági bizottság 3,2 milliárd forintos beruházást hagyott jóvá az algyői mező termelésbe állítására. az alföldi kőolajfurási üzem szocialista brigádjai az év végéig még jelentősen javítják az ország szénhidrogén vagyonának mérlegét és további erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy az algyői mező már 1969-ben egymillió tonna kőolajat és egymilliárd köbméter földgázt termeljen./mtl/

--

18.45/ju

-49-

1967

bb 68. john w. walldén,

j-ju sr

1967. október 5.

a svenska institutet igazgatóhelyettese a magyar-svéd kulturális tárgyalások befejeztével elutazott budapestről. /mti/

bb 69. befejeződött az országos vörösbortverseny

a vid kz/sk-ju bs

1967. október 5.

csütörtökön este befejeződött a szekszárdon megrendezett kétnapos országos vörösbortverseny. a soproni, az egri, a szekszárdi, a siklós-villányi és az alföldi borvidék 50 nagyzeme által felvonultatott „versenyzők”, a zsüri értékelése szerint, megfeleltek tájjellegüknek. arról tanuskodtak, hogy híres bortermesztő vidékeinken példásan ápolják a helyi termesztési és borkészítési hagyományokat. első helyezést többek között a szekszárdi állami gazdaság, az ugyancsak szekszárdon működő garay termelőszövetkezet, a kunbajai állami gazdaság, valamint az egri pincegazdaság ért el. /mti/

bb 70. müncheni egyetemisták a hőgyészi állami gazdaságban

vid kz/sk-ju bs

1967. október 5.

a müncheni állatorvostudományi egyetem 70 hallgatója és tanára tekintette meg csütörtökön a hőgyészi állami gazdaság tábori szarvasmarha-telepét. a vendégek a korszerűen gépesített telep állategészségügyének szervezését, takarmányozási módszerét és borjunevelési eljárásait tanulmányozták. /mti/

18.50/szb

-50-

1958

bb 71. megkezdődött a vásárhelyi hetek programja

a vid fm/sk-ju ká

1967. október 5.

október 5-től november 7-ig tart a vásárhelyi hetek ünnepi programja. az eseménysorozat a megyei könyvtár hódmezővásárhelyi épületében kezdődött, ahol ez alkalommal nyílt meg „a nagy októberi szocialista forradalom a művészetben”, című kiállítás. a most második alkalommal megrendezett vásárhelyi hetek programjából kiemelkedik a tizennegyedik vásárhelyi őszi tárlat vasárnapi megnyitása, a toronyai emléktábla átadása és a Kamotsay István szobrászművész által tervezett díszkút felavatása.

a hónap végén és november elején több munkásmozgalmi eseményre kerül sor. többek között kétnapos tudományos ülészeket rendeznek a „nagy októberi szocialista forradalom hatása a magyar munkásmozgalmra és vásárhely fejlődésére”, címmel. mezőgazdasági témájú ankétok, hangversenyek, irodalmi műsorok egyaránt szerepelnek a programban. a magyar-francia virágkiállításra küldöttséget várnak a franciaországi vallauris városból.

a vásárhelyi hetek alkalmából régi hagyományt is felújítanak. a városi tanács épületének toronyerkélyéről több alkalommal hangzik majd fel esténkint az ünnepi hangulatot kifejező toronyzene. a fuvósok háry Ferenc zeneszerző erre az alkalomra írt művét adják elő.

az érdekesek közé tartozik az október 7-én nyíló utcanevtábla-kiállítás. itt nem mindennapi képzőművészeti anyagot tekintenek meg az érdeklődők. a város festő-, szobrász- és kerámikusművészei ugyanis vállalták, hogy az utcák nevét kifejező figurális és szimbolikus műveket készítenek. a majolikából, ólomóól, rézből és más anyagokból formált művek a kiállítást követően a házak falaira kerülnek. ömti/

18.55/szb

-51-

1958

bb 72. a „ csapajev,, főszereplői kecskeméten

vid fm/sk-ju ká

1967. október 5.

csütörtökön kecskemétre látogatott a „ csapajev,, című nagysikerű szovjet film hazánkban tartozkodó két főszereplője: borisz babocskin és a. mjasznyikova. a vendégeket a város vezetői fogadták. estéről estére a film diszjeladásán, amelyet a kecskeméti árpád moziban tartottak. az előadás után a szovjet művészek a helyi színház művészeivel, a katona józsef társaság tagjaival és más művelődési szervek vezetőivel, dolgozóival találkoztak. /mti/

bb 73. magyar-német barátsági est pusztavámon

vid kz/sk-ju ká bs

1967. október 5.

a hazafias népfront fejei megyei és móri járási bizottsága magyar-német barátsági estet rendezett csütörtökön pusztavámon a községi művelődési házban. az ünnepi esten, amelyen részt vett ernst rader, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató irodájának helyettes igazgatója is, herbert schönfeld, az ndk népek barátsága ligájának főtitkára mondott beszédet. /mti/

bb 74. az üzbég együttes miskolcon

vid mf/sk-ju ká bs

1967. október 5.

a hazánkban tartozkodó üzbég zene- és táncegyüttes csütörtökön miskolcra érkezett. a 60 tagú együttest a pártbizottság, a megyei és a városi tanács, valamint a magyar-szovjet baráti társaság vezetői fogadták. délután a szakszervezetek borsod megyei tanácsának termében jakó andrás, az szmt vezető titkára üdvözölte a vendégeket, akik este a székház színháztermében nagy sikerrel mutatták be műsorukat. /mti/

19.05/szb

-52-

1950/

bb 75. divatjamult műfaj az „ új regény,, - hans habe előadása a fészekben

t tf/hné-ju bs

1967. október 5.

többszázas hallgatóságnak tartott előadást az „ új regény,, műfajáról hans habe csütörtökön délután a fészek művészklub nagytermében. a „ nouveau roman,, irodalomkultúratis utját a műfaj ádámjától, james joyce-tól 1967-ban megjelent önéletrajzától kezdve taglalta az előadó, végigkísérte az egymás utáni szakaszait egészen az „ új regény,, mai létezési formájáig. véleménye szerint az új regény, mint stilusirányzat nyugaton már teljes mértékben kapitulált, fegyverzetét elsöpörte az elmúlt évtizedek történelmi sodrása, az egyetemes fejlődés, mert az új regény-áramlat hitvallói írásaikban a valóság-ábrázolástól a köldöknézésbe, az emberi környezet reális ábrázolásától önön hangulataik fejtegetésébe, a tartalom rovására a formai virtuozitásba menekültek. műveikben - durva fogalmazással - csak beszélnek, beszélnek, de ugyszólván semmit sem mondanak. a kultura, az irodalom egészséges fejlődésének mielőjében az „ új regény,, régen divatos - ma már divatjamult - dologgá értéktelenedett, „ lejárt lemezzé,, vált - így fejezte ki álláspontját a sokat vitatott kérdésben hans habe.

az amerikai állampolgárságu svájci író magyar nyelven szólt a hallgatósághoz, mert ahogyan mondotta: „ budapesti, szülővárosomban nem illenek másképpen szólni, mint az anyanyelvemen: senki sem lehet ugyais édesanyjának a mostohagyermeké,,.

hans habe munkásságát az előadás előtt a magyar pen klub főtitkára, dr. kéry lászló professzor ismertette, miután üdvözölte a világhírű vendéget. /mti/

19.456/e

- 53 -

bb 25. / tanácskozik a ... 3. folyt. / -ju

a dälutáni tanácskozáson felszólalt gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtítkára is.

tolmácsolta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának üdvözetét, majd a szénbányászat helyzetéről és perspektívájáról beszélt.

a szénbányászat korszerűsödik, olaj- és gázkincsünk bővül, az ásvány- és az ércbányászat növekszik, egészében véve tehát a bányászat a kor követelményeinek, gazdaságpolitikai céljainak megfelelően fejlődik.

- nálunk a bányászatnak nemcsak múltja és jelene, hanem jövője is van. méghozzá szép jövője. a szénbányászat, mint a múltban, a jövőben is szilárd bázisa lesz a népgazdaságnak, a bányászok pedig politikai és társadalmi életünk meghatározó tényezői voltak és maradnak a jövőben is.

a szaktanács főtítkára a továbbiakban beszélt a gazdasági reform során a pártszervezetekre, a gazdasági vezetőkre, a szakszervezetekre és a kisz-szervezetekre váró megnövekedett feladatokról, majd az országgyűlés által jóváhagyott új munka törvénykönyve vitájának tapasztalatairól szólt.

- jó dolog az, - mondotta - hogy az új munka törvénykönyve csak keretet ad az ügyek elbírálásához, intézkedéséhez. ez összhangban van az üzemek önállóságával, a szakszervezti szervek felelősségével, s a megnövekedett jogokkal, amelyeket a munkások megbízásából gyakorolnak. a munka törvénykönyve kifejezi, hűen tükrözi azt a változást, amely politikai, gazdasági és társadalmi életünk fejlődésében végbement. a hatalom a munkásosztály kezében, tehát jó kezekben van.

/ folyt. köv./

19.50/Lm

-54 -

bb 25. /tanácskozik ... 4. folyt./-lm

a munkaügyi és munkajogi kérdések eldöntését politikai eszközökkel is szolgáljuk. erre való például a szakszervezetek törvényben biztosított kifogásolási joga is. a szakszervezetek meg tudják akadályozni az olyan hibás döntések végrehajtását, amelyek a munkásosztály általános és konkrét érdekeit sértének.

a szaktanács főtítkára a szakszervezetek érdekvédelmi tevékenységét elemezve kifejtette, hogy a munkások érdekeinek képviselőit félre kell tenni minden presztizs-szempontra és csak az ügyet szabad nézni. a dolgozók érdekvédelmét soha sem szabad és nem is lehet különválasztani a gazdaságosságtól. társadalmi rendszerünk egyik leglényegesebb vonása, hogy mindent tisztességesen korrektül kell elintézni, mert a mi társadalmunkban minden az emberért történik. olykor nem is annyira a nagyobb órabér, a rövidebb munkaidő merül fel követelményként a dolgozók részéről, hanem a tisztességes bánásmód, a jóakarát, amihez még állami befektetés, gazdasági vagy anyagi erőfeszítés sem kell. a munkásemberek ügyeivel való lelkiismeretes foglalkozás mindenkinek kötelessége.

- a reform célját ma már értik és támogatják a munkások. van azonban némi félelem az árak jövőbeli alakulásával kapcsolatban. a párt, a szot és a kormány azon lesz, hogy az árak indokolatlan emelkedését megakadályozza, s ehhez minden eszköz rendelkezésre áll.

- vannak bizonyos tendenciák, amelyek ellen fel kell lépni, mert nincsenek összhangban politikánkkal. ilyen például a burkolt áremelés. ezért a közeljövőben a szaktanács titkársága tárgyalni fog a belkereskedelmi, a könnyűipari, valamint a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel. azt tartjuk szem előtt, ami a reform célja, hogy a gazdasági alapok megteremtése révén az életszínvonal tervszerűen emelkedjék. minden lehetőség rendelkezésünkre áll, hogy fellépjünk az olyan jelenségekkel szemben, amelyek az életszínvonal emelkedése ellen hatnak, - fejezte be felszólalását gáspár sándor.

a bányaiipari dolgozók szakszervezetének kongresszusa pénteken reggel folytatja tanácskozását./mti/

.-

20.05/e

-55-

bb 76. fogadás a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából
t vt/j-ju bs 1967. október 5.

a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából milan mojzisek, alezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja csütörtökön este fogadást adott a nagykövetségen. megjelent a fogadáson borbándi jános, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, erdélyi károly külügyminiszter-helyettes, oláh istván vezérőrnagy, uszta gyula altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettesek, papp árpád, a munkásőrség országos parancsnoka, a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának sok tagja.

jozef pucik nagykövet vezetésével ott voltak a csehszlovák nagykövetség munkatársai. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője, valamint számos katonai és légügyi attaséja. k. i. provalov vezérőrnaggyal az élen jelen voltak az ideglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának magasrangú képviselői is. /mti/

bb 77. időjárásjelentés

j-ju bs 1967. október 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1967. október 5-én, csütörtökön este:

hűvös, szeles idő

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások átfutó esővel. mérsékelt, napközben megerősödő északnyugati-északi szél. hűvös idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 14-18 fok között. /mti/

20.12/e

- 56 -

bb 78. alberto erede fellépése a zeneakadémián

i ok/gk-ju sr bs 1967. október 5.

a budapesti zenei hetek alkalmából csütörtökön alberto erede, a neves vendégkarmester vezényelte a magyar állami hangversenyzenekart a zeneakadémián. a tetszéssel fogadott műsorban dallapiccola: „canti di prigione”, sztravinszkij: zsol-társzimfónia, valamint bartók „concerto”, című műve szerepelt. közreműködött a budapesti kórus valamint a magyar rádió és televízió gyermekkara. /mti/

--

- v é g e -

20.30/ju

-57-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1967. október 5.

bb 51. a minisztertanács ülése

szb bs

1967. október 5.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. a munkaügyi, illetve a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter előterjesztése alapján megtárgyalta és elfogadta az országgyűlés szeptemberi ülészakán alkotott munka törvénykönyve és a mezőgazdasági termelőségfejlesztéséről, valamint a földtulajdon és földhasználat továbbfejlesztéséről szóló törvények végrehajtási rendeleteit.

a szot elnökségének javaslata alapján a minisztertanács a szot elnökségével együttes határozatot hozott a szocialista munkaversenyéről.

az országos tervhivatal elnöke és a pénzügyminiszter előterjesztése alapján a kormány rendeletet hozott a beruházások új rendjéről. a pénzügyminiszter előterjesztést tett a tanácsok költségvetési rendszerére, a tanácsok, a végrehajtó bizottságok és szakigazgatási szerveik költségvetési feladataira és hatásköre, valamint a pénzforgalom és a bankhitel jogszabályi rendezésére. a minisztertanács a javaslatokat megvitatta, elfogadta és határozatokat hozott.

az országos anyag- és árhivatal elnökének előterjesztésére a kormány megállapította az árhatóságok hatásköröket.

x x x

/folyt.köv./

-1-

15.35/e

Ma 16.09

a minisztertanácsnak és a szakszervezetek országos tanácsa elnökségének együttes határozata - a gazdaságirányítás új rendszerével összhangban - a szocialista munkaverseny legátfogóbb kérdéseit szabályozza, s a részletek tekintetében önállóságot biztosít a vállalatok számára. az új határozat nem változtat a termelési tanácskozások és munkaértekezletek gyakorlatban jól bevált rendszerén. a minisztertanács és a szot előző együttes határozatainak erre vonatkozó intézkedései továbbra is érvényben maradnak.

az együttes határozat bevezetőjében kiemeli: a szocialista munkaverseny a dolgozók önkéntes és tudatos részvétele a szocializmus építésében, a társadalmi felemelkedés előmozdításában; fő jellemzője a kezdeményező készség és az alkotó erők kibontakozása. a szocialista munkaverseny nélkülözhetetlen a gazdálkodás eredményességének növelésében, a népgazdasági és vállalati tervek teljesítésében. a munkaverseny a szocialista tudat formálásának, a közösségi magatartás fejlesztésének módszere, az elvtársi együttműködés és segítségnyújtás megnyilvánulása; magában foglalja a politikai és általános műveltség, valamint a szakmai képzettség színvonalának emelésére irányuló törekvéseket is.

társadalmunk megfelelő elismerésben részesíti a munkában kiemelkedő, vagy jó eredményeket elérő dolgozókat és kollektívákat. az erkölcsi és anyagi elismerés célja, hogy hatékonyan ösztönözzön a feladatok eredményes megoldására, s kellő társadalmi megbecsülést, egyben magasabb jövedelmet is biztosítson a munkában élenjáróknak. a hatékony ösztönzés feltétele, hogy a jól végzett munkát közvetlenül kövessen az elismerés és annak mértéke álljon arányban a munka eredményével, a kifejtett erőfeszítéssel.

a munkaverseny keretében történő erkölcsi elismerés és jutalmazás szabályait a vállalati kollektív szerződésnek kell tartalmaznia.

a munkaverseny két alapvető formája továbbra is az egyéni és a kollektív verseny. a résztvevők felajánlásait, kezdeményezéseiket szocialista kötelezettség-vállalásokban rögzítik.

a mozgalom fő célkitűzéseit a minisztertanács és a szot jelöli ki több esztendőre a népgazdaság hosszú- és középtávu tervai alapján.

a verseny irányításáért és szervezéséért a gazdasági és szakszervezeti szervek együttesen és külön-külön is felelősek. a munkaverseny közvetlen irányítása és szervezése a jövőben vállalati feladat. /folyt.köv./

a gazdasági vezetés teendője, hogy meghatározza a gazdálkodással /tervezés, kutatás, fejlesztés, termelés, értékesítés/ kapcsolatos feladatokat, megszervezze és ellenőrizze végrehajtásukat. a gazdasági vezetők és a szakszervezeti szervek együttesen határozzák meg a vállalati verseny célkitűzéseinek rendszerét, az anyagi és erkölcsi elismerés módját és mértékét. a szakszervezeti szervek közreműködnek a feladatok kialakításában, s eredményes megoldásukra szervezik, mozgósítják, nevelik a dolgozókat. a gazdasági és szakszervezeti szerveknek együttesen kell gondoskodniuk a munkaverseny értékeléséről, nyilvánosságának és propagandájának megszervezéséről. ennek elsődleges formái a termelési tanácskozások és a munkaértekezletek.

a határozat rendezi az egyének, vállalaton belüli kollektívák és a vállalatok erkölcsi elismerésének, kitüntetésének és jutalmazásának rendszerét. módosító rendelkezéseket tartalmaz a „kiváló dolgozó”, kitüntetés, az „élüzem”, cím, a „kiváló vállalat”, „kiváló intézet”, és a „minisztertanács és a szot elnöksége vörös vándorzászlójának”, adományozása tekintetében. a „kiváló dolgozó”, kitüntetésekkel a jövőben legalább félhavi átlagkeresetnek megfelelő jutalmat kell adni. a nagyvállalaton belüli termelő egységeknek az „élüzem”, címet és a jutalom összegét is a vállalat igazgatója és a vállalat szakszervezeti szerve együttesen adományozza, illetve állapítja meg.

a tanács irányítása alá tartozó vállalatok számára a „kiváló vállalat”, kitüntetést és jutalmat a megyei /fővárosi/ tanács végrehajtó bizottsága a szakszervezetek megyei /budapesti/ tanácsával együttesen adományozza. a miniszter irányítása alá tartozó vállalatoknak, intézeteknek a „kiváló vállalat”, illetve „kiváló intézet”, kitüntetést és jutalmat változatlanul a miniszter és a szakszervezet elnöksége együttesen adományozza. a „minisztertanács és a szot elnöksége vörös vándorzászlóját”, a jövőben azok a vállalatok kaphatják, amelyek az adományozás évét megelőző 10 esztendőben legalább öt alkalommal elnyerték az „élüzem”, illetve a „kiváló vállalat”, kitüntetést.

a szocialista brigádok többfokozatu /bronz, ezüst, arany/ kitüntetésének adományozását az új határozat vállalati hatáskörbe utalja.

/folyt.köv./

bb 51. /a minisztertanács ... 3. folyt./-lm

a kormány és a szot elnöksége felkéri a kisz központi bizottságát, hogy a feladatok megoldásában működjenek közre. a gazdasági és szakszervezeti szervek köteleességévé teszi a határozat, hogy a kisz szerveivel és szervezeteivel együtt végezzék a munkaversenyyel kapcsolatos tevékenységüket.

a határozat rendelkezéseit 1968. január 1-étől kell alkalmazni.

x x x

a beruházások új rendjét szabályozó kormányrendelet - amely 1968. január 1-én lép hatályba - hatályon kívül helyezi a beruházási kódexet és a módosítására kiadott rendeleteket.

az új jogszabály egyszerűsíti a beruházási rendszert. érvényesíti a beruházások terén a vállalati önállóságot: a vállalat maga határoz fejlesztési eszközei felől.

a kormány rendelete az állami és szövetkezeti szervekre vonatkozik - kivéve a mezőgazdasági szerveket, amelyeknek beruházási rendjéről a közeljövőben külön jogszabály intézkedik.

a tanácsok költségvetési rendszeréről szóló kormányhatározat jelentős mértékben elősegíti a tanácsok pénzügyi önállóságának növelését és megalapozottabb feltételeket teremt az előrelátóbb tervezéshez.

az országgyűlés, illetve a kormány hosszabb időszakra meghatározza a tanácsok költségvetésének szabályozóit, vagyis bevételi forrásaik körét, a bevételekből a tanácsokat illető részesedés arányát, valamint az állami hozzájárulás összegét. e költségvetési szabályozók alapján maguk a tanácsok állapítják meg középtávu pénzügyi tervüket és éves költségvetésüket.

a határozat megteremti annak feltételeit, hogy mind a középtávu pénzügyi terv, mind az éves költségvetés kidolgozása során - pénzügyi lehetőségeik figyelembevételével - a tanácsok maguk döntsenek az irányításuk alá tartozó intézmények anyagi ellátási színvonaláról. amikor a tanácsok költségvetésüket megállapítják, kötelező jelleggel csak a népgazdasági tervben és az állami költségvetésben meghatározott gazdasági szabályozókat, illetve az egyéb jogszabályok rendelkezéseit kell betartaniuk.

/folyt.köv./

15.45/lm

- 4 -

kk 16. f

bb 51. / a minisztertanács ... 4. folyt./-lm

az ágazati irányítást gyakorló minisztériumok a költségvetés kidolgozásához ismertetik a tanácsokkal az ágazati-szakmai célkitűzéseket és az egyéb irányelveket.

a határozat megállapítja a költségvetésnek és a tanácsok fejlesztési alapjának összhangját biztosító szabályokat, hogy a fejlesztési alap pénzeszközeiből megvalósuló létesítmények fenntartási költségeiről a tanácsok költségvetéseinek elkészítése során gondoskodni lehessen.

szabályozza a határozat a tanácsok anyagi érdekelttségét a költségvetési feladatok gazdaságos ellátásában, megszünteti a gazdálkodási évek közötti merev elhatárolást és megállapítja a pénzügyi tartalék képzésének szabályait. a jövőben a tanácsok - a kötelező tartalékon felül - maguk döntenek el, hogy évvégi pénzmaradványaikat milyen mértékben használják fel fenntartási vagy fejlesztési célokra.

a határozat nyomán bővül a tanácsok hatásköre a feladataik elvégzéséhez szükséges létszám és a bérek megállapítása területén is.

a határozat jogot biztosít a tanácsoknak arra, hogy a szükségletek alakulásának megfelelően év közben átcsoportosíthassák, sőt az elért bevételi többlet összegével arányosan növelhessék is költségvetési előirányzataikat.

a kormány határozata 1968. január 1-én lép hatályba./mti/

-.-

15.50/lm

- 5 -

kk 16. f

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távírási Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. október 6.

bb 1. óránkénti 70 kilométeres sebességre alkalmas műanyag motorcsónaktestek

vid szf/sk-lm ká

1967. október 6.

a balatonkenesei sirály ktsz telepén sorozatban készítenek a kishajókat műanyagból. az üzem most tovább tökéletesítette a gyártást. a hajótest héjazatának sajtolásánál olyan poliésztert használnak, amelyet még massa állapotban színező anyaggal kevernek. eddig a kész testet festették be. a színes műanyag előnye, hogy nem kell tartani a festékréteg lepattogzásától.

az új vízijárművek legtöbbje olyan kis vitorlás, amelynek hét négyzetméternél kisebb vitorlázata van, s így vízjár-tassági vizsga nélkül is vízre szállhatnak vele. készülnek az újabb motorcsónak testek is, amelyek megfelelő motorral óránként 70 kilométeres sebességet érhetnek el./mti/

-. -

bb 2. új fazonú cipők a savária gyárban

vid-szf/tné-lm ká

1967. október 6.

a savaria cipőgyár szombathelyi üzletének kirakatában különleges vonalú női cipők hívják fel magukra a figyelmet. az angol divatirányzatot mérsékelten követő új fazonú orr és a félmagas botsarok a lábnak maximális kényelmet nyújtanak, mivel a vonalak a láb formájához igazodnak és jóval szélesebbek a hegyes fazonú cipőknél. a színek változatosak: olajzöld, enciánkék, mogyoróbarna, almazöld, rózsaszín, meggypiros. a belkereskedelem a jövő év első negyedére 45 000 pár új fazonú szombathelyi női cipőt kötött le.

a férficipők nyesett széles orrfazonúak./mti/

-. -

- i -